

MARIAUS KASNIŪNO LAIMĖJIMAS CHICAGOS LIETUVIAMS

Jurgis Janušaitis

Netrukus Chicagoje di-
džioji lietuvių kolonija
-- Marquette Parkas pa-
sipuoš "Lithuanian Pla-
za" iškabomis. Šiuo rei-
kalu porą metų neatlai-
džiai rūpinosi dabar vos
15 metų teturiš energin-
gas skautas Marius-Ge-
diminas Kasniūnas, žur-
nalisto ir visuomeni-
ninko Vytauto Kasniūno
sūnus. Įdomu buvo pa-
tirti, kokių kelių jis
siekė lietuviams šio
pripažinimo. Štai ką Ma-
rius pasakoja:

-- Sakyk, Mariau, kas
tave paskatino šio gra-
žaus darbo?

-- 1967 m. prieš Kalė-
das, valgant vakarienę,
mano tėvelis sakė, kad
jis kalbės telefonu su
Stasiu Pieža Lithuanian
Plaza reikalui. Jis sakė,
kad Stasys Pieža jau 1956
metais buvo išrūpinęs
lietuviams Lithuanian
Plaza pripažinimą mie-
sto valdyboje, tik iki šiol
Marquette Parko apylin-
kė nėra atžymėta spe-
cialiomis iškabomis. Tė-
velis sakė, kad tuo rei-
kalu žygių darė mūsų or-
ganizacijos, veikėjai ir
pavieni aišmens, o ypač
J. Vaičiūnas, bet iška-
bos nebuvo iki šiol iška-
bintos ir reikalas gal pa-
mirštas.

Artėjant Lietuvos Ne-
priklausomybės 50 metų
atkūrimo sukakties mi-
nėjimui, aš ir nutariau
kuo nors prisidėti prie
šios reikšmingos suka-
ties įamžinimo. Tam ir
pasirinkau Lithuanian
Plazos galutiną įgyven-
dinimo mintį ir tuo norė-
jau Nepriklausomybės
šventės proga, kaip skau-
tas, padaryti gerą dar-
belį savo Tėvynei.

-- Kokių priemonių,
Mariau, ėmei savo sie-
kiams įgyvendinti?

-- Pirmiausia para-
šiau į Daily News dien-
raščio Bee Line skyrių
laišką. Rašiau, kad esu
skautas, kad noriu pa-
daryti savo tėvynei ge-
rą darbėlį. Išaiškinau
visą Lithuanian Plaza
reikalą. Atsakymo ne-
sulaukiau. Rašiau dar ke-
lis laiškus -- neatsakė.
Skambinau telefonu. Po
to nuėjau į redakciją ir
norėjau kalbėti su vyr.
redaktorium. Sekretorė
nustebo, kad vaikas no-
ri matyti redaktorių.
Klausė ar aš jį pažįstu.
Atsakiau -- taip. Redak-
toriaus nebuvo. Jam pa-
likau asmenišką laišką,
kuriame vėl viską išaiš-
kinau. Po to greitai ga-
vau iš vyr. redaktoriaus
atsakymą. Jis pagyrė
mano darbą ir liepė
kreiptis į miesto merą
R. Daley ir kitas tuo už
interesuotas miesto iš-
taigas.

Tuoju parašiau mie-
sto merui R. Daley ir rei-
kalą išaiškinau. Pra-
šiau, kad jis mane as-
-

meniškai priimtų pasi-
kalbėti Lithuanian Pla-
za reikalui. Nesulaukęs
atsakymo, rašiau į ki-
tą dienraštį -- Chicago
American Action Line
skyrių. Už poros dienų
mano laišką dienraštis
atspausdino ir pranešė,
kad jie mano laiško nuo-
rašą nusiuntė mano gy-
venamosios vietovės al-
dermanui Casimir J.
Staszczuk, prašydami tą
reikalą iškelti.

-- Ar po to mēras R.
Daley ir aldermanas C.
Staszczuk atkreipė dėme-
sį?

-- Tuoju man parašė
laišką aldermanas. Jis
pranešė, kad Lithuanian
Plazos reikalui tariasi
su Valdu Adamkum, rei-
kalą iškels City Coun-
cil ir ten patieks visą
reikiamą medžiagą. Nuo
to laiko aldermanas C.
Staszczuk su manimi lai-
kė nuolatinį ryšį, tarė-
mės visais Lithuanian
Plazos reikalais ir ma-
ne informuodavo, kas
daroma. Prašė, kad aš
nupieščiau ir iškabų pro-
jektą. Buvau padaręs,
bet piešinio nepatie-
kiau.

-- Reikalui atsidūrus
iš naujo miesto valdy-
boje, ar buvo sutikta ko-
kių sunkumų Lithuanian
Plazos įgyvendinime?

-- Pradžioje City
Council atsakė, kad Li-
thuanian Plazapavadinimo
negali duoti, nes to
ir kitos tautybės prašy-
tų. Norėjo daugiau tuo
klausimu žinių. Praves-
tos rezoliucijos archy-
vuose neradę. Tada me-
ro pavaduotojas pulk.
Ralley kreipėsi į Lietu-
vos general. konsulą dr.
P. Daužvardį, kuris pa-
tiekė Plazos reikalui vi-
są medžiagą. Tuo pačiu
metu aldermanas C.

JEI KARAS RYTOJ... (2)

KINIEČIŲ PASIRUOŠIMAI SOVIETŲ PASIENYJE

Šioje vietoj mes jau
minėjome sovietų kari-
nius pasiruošimus even-
tualiam ginkluotam su-
sidūrimui su komunisti-
ne Kinija. Logiškai gal-
vojant, tas susidūrimas
nereikalingas nei vie-
nai pusei, tačiau iš abie-
jų pusių jam ruošiamasi
su tokiais rezultatais,
kad Maskvai gali labai
greitai pradėti niežtėti
nagai pabandyti kinie-
čius "į protą atvaryti"
ginklu.

Silpną vietą iki 1966
metų pasienyje buvo
Mongolijos liaudies res-
publika. Dabar jos ap-
gynimui sovietai sukūrė
naują vidurio Azijos ka-
rinę apygardą, kurios
priešakyje stovi gene-

Staszczuk miesto archy-
vuose rado ir Stasio Pie-
žos pastangomis pra-
vestą rezoliuciją. Tada
reikalas atsidūrė finan-
sų ir įstatymų departa-
mentuose.

(Nukelta į 6 psl.)

VYTAUTAS MĖŠKAUSKAS

rolas Ljaštenko. Jis sa-
vo žinioje turi 20 divi-
zijų (apie 240.000 vy-
rų). Tolimųjų Rytų apy-
gardai vadovauja raketų
specialistas generolas
pulkinkas Tolubko, tas
savo žinioje turi 15 divi-
zijų, 412 vidurinės distan-
cijos raketų ir per 500
lėktuvų. Be to jam tal-
kininkauja viceadmiro-
lo Smirnovo Ramiojo
Vandenyno laivynas su
125 povandeniniais lai-
vais, 50 naikintuvų ir 80
raketinių greitlaivių.

Prieš Ljaštenko pajė-
gas kiniečiai turi sutel-
kę savo pirmąją lauko
armiją -- per 250.000 ge-
rai paruoštų ir apmokytų
karių. Tos armijos už-
davins yra apginti kinie-
čių atominės jėgainės
Vakarinėje Kinijoje ir
kartu sudaryti grėsmę
trans-Sibiro geležinke-
liui. Tam tikslui ji tu-
rinti apie 200 raketų su
atominiiais užtaisais.
Jos galinčios pasiekti tai-
kinius už 1.200 km. Tuo
tarpu šiaurės Kiniją
(Mandžiūriją) saugo
penktoji kiniečių armi-
ja, vadovaujama draugo
Wang Čia-Tao (kiniečiai
neturi karininkų laips-
nių). Skaičiumi tai im-
pozantiškas junginys,
siekiąs per milijoną vy-
rų, tačiau jo apginklavi-
mas nėra pavydėtinas.
Lėktuvų, sakykim, kinie-
čiai turi tris kartus ma-
žiau už sovietus ir tų
stovis apverktinas.

Tų kariuomenių išdė-
stymas, geografinė pa-
dėtis ir praeities paty-
rimas verčia manyti,
kad pirmas eventualaus
karo aktas būtų abiejų
pusių bandymas sunai-
kinti priešo atominį po-
tencialą. Sovietai gero-
kai apnaikinę kiniečių
miestus, paleistų savo
šarvuotųjų junginius į
strateginius centrus
Mandžiūrijoje ir šiau-
rės Kinijoje. Sovietai ti-
kisi, kad tai prives prie
naujos Kinijos vyriausy-
bės sudarymo, kiniečiai

aiškina, kad tam jie esą
jau pasiruošę -- kur tik
sovietai neižengtų, visur
jie turėtų kovoti su par-
tizanais. Tas karas tu-
rėtų būti labai ilgas, ta-
čiau pasibaigs sovietų
armijų visišku sunaikini-
mu.

New York Times ko-
respondentas Harrison
E. Salisbury savo naujo-
je knygoje "Karas tarp
Rusijos ir Kinijos" aiš-
kina, kad sovietams la-
bai sunku suprasti ki-
niečių galvoseną, kuri
yra visai skirtinga. Bū-
dingas tai galvosenai
anekdotas iš karo su ja-
ponais laikų skamba
taip:

Vienas kinietis kla-
sia kito apie paskutinio
mūšio rezultatus su ja-
ponais.

"Mes praradome 10.
000 vyrų" -- atsako pa-
klaustasis.

JAV GYVENTOJŲ SURAŠYMAS 1970 m. balandžio 1 d.

Šių metų balandžio 1 d.
bus pravedamas JAV gy-
ventojų surašymas, kaip to
reikalauja krašto Konstitu-
cija kas dešimtis metų. At-
kreipkit į tai rimtą dėmesį.
Kadangi krašto gyventojų
skaičius perviršijo 200
milijonų, šis surašymas bus
didžiausias istorijoje. Se-
niau tai vykdė paskiriant
surašymo darbui vyrui ir
moteris eiti iš namo į namą
su klausimų lakštais.

Šį kartą bus kitaip: net
du trečdaliai visų žmonių
gyvenančių paštu aptarnau-
namose srityse, gaus
"CENSUS '70" lakštus paš-
tu. Lietuviai didelėje dau-
gumoje gyvena paštu pasie-
kiamose vietovėse.

Cenzo blankus atneš jums
į namus laišku išnešiotajai
keletą dienų prieš balandžio
1 d. Užpildytus lakštus pa-
geidaujama grąžinti tuo po
bal. 1 dienos. Bus paliktas
ir vokas, kur išpildytą blan-
ką grąžinti. Tam tikslui
įsteigta apie 400 laikinų
centrų Cenzo informacijoms
surinkti.

Dauguma klausimų į ku-

VIRŠUJE: Naujoji Vyriausiojo
Lietuvos Išlaisvinimo Komite-
to valdyba. Stovi iš kairės: Ro-
mas Kezys, dr. Bronius Nemic-
kas, Tarybos pirmininkas Pra-
nas Vainauskas, dr. Jonas Puži-
nas, valdžios pirmininkas dr.
J.K. Valionas, Stasys Dzikas,
Jurgis Valaitis ir Juozas Audė-
nas. Vyt. Mažello nuotrauka

"O kiek prarado japo-
nai?"

"Šimtą".

"Puiku, -- atsako kla-
sėjas, -- mes greitai pri-
versime juos bėgti".

Aritmetika karo su so-
vietais atveju yra tokia,
kad ir žuvus porai šim-
tų milijonų kiniečių, jų
vistik dar liks 600 ar
700 milijonų. Žodžiu, so-
vietai ir po pirmų laimė-
jimų turi skaitytis su
šimtamečiu karu. Už tat
Maskvos reakcija į Sa-
lisbury knygą buvo rūkš-
ti. Karo esą tik ameri-
kiečiai nori, kiniečiai ir
sovietai nori gero sugy-
venimo. Salisbury nuo-
mone, kiniečių -- sovie-
tų byla pasiekė tokios
būklės, kada valstybės
vyrų jau griebiasi "ki-
tų priemonių".

Iškabos "Lithuanian Plaza" jau paruoštos iškabinti Chicagoje,
lietuvių apgyventame Marquette Parke. Vieną tokią iškabą laiko
prie šios minties įgyvendinimo daug prisidėję 13 wardo alderma-
nas Casimir Staszczuk ir jaunas skautas Marius Gediminas Kasniū-
nas.

riuos reikės atsakyti reiks
tik apibrėžti pašeliu ratu-
ką.

Neužpildytų lakštų pilnai
arba su klaidomis siuntėjai
bus telefonu paklausiami iš
artimiausio centro patiks-
lintų davinių. Neturinčius
aplankys tam tikslui pa-
skirtas asmuo; iš jo galima
pareikalausti parodyti ar jis
tikrai Cenzo biūro atstovas,
pirm suteikiant jam žinias.

Kuriems reikalinga bus
kokių paaiškinimų, galės
tai gauti telefonu blanke
nurodytoje vietoje.

Kadangi Cenzo metu in-
formacijų teikimas yra
įstatymiškas reikalavimas,
neįg noruokit, nenumeskite
blanko tikėdami, kad tas
gali jums būti kenksminga,
arba kad apsieis ir be jūsų
blanko ir tuo dalykas baig-
sis.

Cenzo surenkamos žinios
laikomos paslaptyste, naudo-
jamos suvedimui statistikų
bendro krašto stovio, gy-
ventojų skaičiaus, lyties,
šeimos skaičiaus ir kitko
kas klausimuose paliesta.

PO PIETU KRYŽIUM

VLADAS RADZEVIČIUS

AKTYVŪS IR PASYVŪS LIETUVIAI

Kartas nuo karto Australijoje pasigirsta viešų patarimų visomis išgalėmis saugoti lietuvišką darbą dirbančiuosius. Girdi, greitai jų visai nebus, nes prie jų mažėjimo, neskaityt mirties, prisideda ir polinkiai dirbančiuosius kritikuoti, jų darbus pajuokti. Kartu su perspėjimais išrašomi ir receptai: nekritikuoti valdybų ir nesmerkti jų darbų, nerašyti nieko, kas nepatikt menininkams ar visuomenininkams, o taip pat pamiršti betkokią kovą už savo įsitikinimus.

Dar lapkričio pradžioje (žiūr. "Dirva" Nr. 88) buvau pastebėjęs, kad nuoširdžiai dirbą Australijos lietuviai nebijo ir nesmerkia pozityvios kritikos. Charakteringa, kad tarp dirbančiųjų vyrauja įsitikinimas, jog liaupsinimai, nors jie būtų daromi ir tautinio išlikimo priedangoje, vestų prie stagnacijos ir išsigimimo. Blogų darbų toleravimas skatintų dar blogesnius darbus. Neveikli bet glostoma valdyba ne tik neduotų naudos tai pačiai kovai dėl tautinio išlikimo, bet virstų stabdžiu. Savim patenkinta valdyba, anot lietuviškos išminties, nei pati eđa, nei kitam duoda. Nereikia daug darbo šuktelėjimui: čia mūsų sritis ir darbas mums priklauso, nors vienas Dievas nežino, ką dirba.

Dalį veiklių lietuvių Australija, kaip ir kiti kraštai, apgailestaudama palydėjo į kapus. Dalis anksčiau dirbusių jau pavargo ir užleido savo vietas kitiems. Dalis, galbūt, nubyrėjo ir dėl to, kad liaupsinimų nesulaukė (arba jų nenusipelnė). Tačiau per visus dvidešimt metų Australijai netrūko ir, greičiausia netruks pasisventėlių, nors jų darbai susirinkimuose ar spaudoje būtų ir šakapkratomi.

Pažymėtina, kad Australijoje neatsirado dar nė vieno, kad ir sunkiausio darbo, kuriam pritrūktų jėgų ar pasižventusių darbininkų. Tačiau labai daug vertingų užsimojimų teko nurašyti į nuostolius vien dėl to, kad neatsirado lietuvių, kurie panorėtų tais darbo vaisiais pasinaudoti. Mūsų aktoriai ir dainininkai kenčia ne dėl to, kad juos vienu ar kitu žodžiu be liaupsinimų spaudoje apžvelgia, bet dėl to, kad jų vaidyba arba dainomis nepakankamai domimasi.

Retas kuris vaidintojų kolektyvas, praleidęs ištisus metus veikalui paruošti ir sukrovęs savo išteklius dekoracijoms bei butaforijai, drįsta veikalą pakartoti, nes ir premjerų metu salės nebūna pilnos. Šie kultūriniai vienetai, neturėdami mėcenatų ir negaudami iš niekur medžiaginės paramos, labai dažnai patys iš savo kišenės padengia atsiradusius nuostolius ir... repetuoja naują veikalą!

Chorai per visus metus ruošiasi vienam metiniam koncertui, bet tuo koncertu pasidžiaugti irgi nedaug kas skubinasi. Į Dainų Šventes, sujungtas su turiningomis Lietuvių Dienomis suvažiuoja mažiau svečių, negu aktyvių dalyvių.

Kolonijsuose nuolat rengiamos įvairios kultūrinės popietės. Pasiruošimai ir čia reikalauja daug darbo, bet ir į tas popietes atsilanko tik saujelė lietuvių.

Todėl Australijoje daug didesnė ir aktualesnė problema yra ne aktyvių, nuoširdžiai dirbančių lietuvių mažėjimas, bet pasyvių, absoliučiai apsnūdusių lietuvių daugėjimas. Ir tai ypač jaučiatie, kurie dirba konkretų darbą skirtą platesniems savų tautiečių sluoksniams. Dalis jų panaši į mano pristatytą Anuprą Pinigėli. Dolerio paaukojimu pasibaigia visas jų dalyvavimas lietuviškame gyvenime.

Tautinis išlikimas slypi tremtinių masės išsaugojime ir praktiškiau galvoją visuomenininkai šiai problemai čia teikia didelės reikšmės.

• APSILANKYMAI Lietuvių Muziejų kaip spaudą informuoja Pietų Australijos Gerųjų Kaimynų Taryba, šiomis dienomis Adelaids Lietuvių Muziejų - Archyvą aplankė aštuonių tautybių atstovai. Spaudai duotame pranešime nurodoma, kad muziejaus įsteigėjas J. Vanagas supažindino svečius su šiuo puikiu muziejumi - archyvu, esančiu Lietuvių Namuose. Toliau informacijoje nurodoma kad muziejų galima rasti lietuviškų pinigų ir pašto ženklų, o taip pat medalių kolekcijas, tradicinius rankdarbius ir meno išdirbinius, o archyve -- visus lietuviškus laikraščius, išleistus tremtyje per paskutinius 29 metus o taip pat dokumentus apie atskirus lietuvių meninius ir visuomeninius vienetus Australijoje.

Informacijoje taip pat nurodytas laikas, kada galima muziejų apžiūrėti. J. Vanago iniciatyva, muziejus reklamuojamas ir Pietų Australijos turizmo leidiniuose bei brošiūrose, skirtose Meno Fes-

VELNIO PAKTAS (7)

KONFERENCIJA PIŽAMOSE...

Genovos konferencija buvo iškilmingai atidaryta 1922 m. balandžio 10 d. Tai buvo pats svarbiausias Europos valstybių susitikimas nuo 1878 m. kongreso Berlyne. Visi kraštai čia atsiuntė savo užsienių reikalų ministrus ir dalyvavo beveik visų vyriausybės galvos. Žurnalistas suvažiavo iš viso pasaulio, nes buvo kalbama kaip apie taikos konferenciją ir kaip didelį krikščionybės koncilių iš kurio buvo laukiama didelių nutarimų, staigmenų. Senojo pasaulio atstovai pirmą kartą visi susėdė aplink stalą, net su bolševikais. Kai kas stebėjosi, kad bolševikai savo delegaciją sudarė ne iš kažkokių bemokslių, bet parinko mandagius ir nusimanančius diplomatus asmenis. Ar tai buvo taikos ženklas? Ar ta buvo kregždė, skelbianti pavasari? Daug kas tuo tikėjo.

Bet konferencijai nebuvo gerai pasiruošta. Lloyd George mėgo improvizuoti ir tik jis vienas žinojo ko jis tikėjosi. Jo idėja buvo visiems kapitalistiniams kraštams susijungti, kad galėtų ekonomiškai pagelbėti Rusijai atsistatyti. Kaip tik dėl to turėjo būti persvarstytas Vokietijos reparacijų klausimas, nes jis gadino Europos vieningumą. Prancūzija su šia konferencija sutiko nenoriai, nes ji norėjo iš vokiečių didesnių reparacijų, tad Lloyd George, kuris vedė žaidimą, stengėsi izoliuoti prancūzus. Svarbiausiai jis norėjo nuraminti bolševikus, kurie vis nepasitikėjo kapitalistų tiesiama ranka, nes jei su susidarytų toks "paneuropietiškas konsortium" tai jis būtų Rusijoje stipresnis už bolševikinę valdžią. Bet angliai ir prancūzai tokiu būdu tikėjosi išgauti carų skolas. Konferencijoje visą laiką buvo daugiau dėmesio kreipiamas į rusus ir vokiečiai pamatė, kad Versalio dvasia dar tebegyva. Jie pradėjo apgailestauti, kad Berlyne prieš šią konferenciją nesusitarė su rusais. Ir jei čia bus susitarta, jiems dar daugiau padidintų karo skolas.

Didįjį penktadienį gandai pasklido, kad vakarų didžiosios valstybės baigiančios susitarti su rusais. Didįjį šeštadienį tie gandai pasitvirtino. Rathenau bandė kalbėtis su Lloyd George, bet šis

buvo nepasiekiamas. Vėlykų sekmadienio išvakarėse vokiečiai susirinko pasitarti viešbučio halėje. Jie visaip nagrinėjo situaciją, kuri Vokietijai atrodė beviltiška. Apie vidurnaktį, kažkas pasiūlė eiti miegoti, nes ar vėta toliau diskutuoti. Bet ir po vidurnakčio niekas negalėjo užmigti. Kaip tik tokiu momentu kažkas pasi-

šate mirties sprendimą?

-- Priešingai, -- atsakė Maltzanas džiaugsmingai.

Po to tęsėsi vokiečių delegacijos konferencija "pižamose". Čia susirinko visa vokiečių delegacija: kancleris, užsienių reikalų ministras ir aukštieji pareigūnai. Vieni susėdė ant lovos, kiti ant kėdžių. Jie sužinojo, kad rusai siūlo

Nežiūrint siautusių Sovietų teroro, vakariečiai varžėsi dėl draugystės su bolševikais, užmiršdami jų kruvinas rankas...

beldė į ministro von Maltzan duris:

-- Kaž koks ponas su keista pavarde jus prašo prie telefono. Maltzan užsimetęs chalą ir išsipykęs į šliures, nusileido tytomis į viešbučio hale ir užsidarė telefono kabinoje. Reikia atsiminti, kad 1922 metais net liuksiniai viešbučiai kambariuose dar neturėjo telefonų.

Kitame telefono gale buvo sovietų užsienių reikalų komisaras Čičerinas.

-- Mes turime nesivėluodami rytoj susitikti. Aš jums turiu labai svarbų pranešimą padaryti.

Maltzan buvo šalininkas susitarimo su rusais. Jis norėjo su jais pasirašyti sutartį dar prieš Genovos konferenciją. Rusai tai žinojo ar spėliojo. Maltzan jiems kėlė pasitikėjimą.

Antrą valandą ryto Maltzan prikėlė visą vokiečių delegaciją. Niekas nemiegojo. Rathenau net nebuvo atsigulęs ir vaikščiojo po kambarį. Jis paklausė Maltzano:

-- Ar jūs man atne-

Vėlykų sekmadienį abiem delegacijom susitarti ne Genovoj, bet Rapallo, kur rusų delegacija buvo apsistojusi, nušaliai nuo kitų delegacijų. To susitikimo tikslas niekam nekėlė abejonių. Rusai nenorėjo pasirašyti susitarimo su Lloyd George pirm nepasitarę su vokiečiais. Jiems atrodė, kad sutartis su vokiečiais yra geresnė už Lloyd George siūlomą, kad ir kažin kaip turtin gesnė ji atrodytų.

Tai buvo džiuginanti perspektyva ir vokiečiai turėjo staiga imtis sprendimo. Reikėjo susitarti dėl naujos politikos hic ir nunc, pižamose, naktį iš šeštadienio į sekmadienį.

Pasirašymas sutarties su rusais galėjo sprogdinti visą konferenciją ir visiškai sukompromituoti Rathenau planą, kuriam Lloyd George, atrodė, pritarė. Situacija buvo svarbi, nes buvo aišku, kad rusai nedarys trečio pasiūlymo jei jiems bus atsakyta neigiamai ir niekas jiems nekludys susitarti su vakarų valstybėmis.

Rathenau paaiškino, kad rusų pasiūlymą priėmimas reikėtų atsakyti nuo susitarimo su vakarais.

-- Esant tokiai situacijai, aš eisiu painformuoti Lloyd George, -- pasakė jis.

-- Tokiu atveju aš atsisistatydinu, -- pareiškė Maltzan.

Kancleris ir Wirth stojo Maltzano pusė. Širdies gilumoje jie buvo "vakariečiai" kaip ir Rathenau, bet paskutiniosios savaitės posėdžiai per daug įnervino. Rusų pasiūlymas rodė išeitį:

-- Penktą valandą ryto vokiečių delegacija nutarė vykti į Rapallo. Rathenau dar reikalavo kad leistų anglus bent telefonu painformuoti. Bet ta jo sugestija buvo atmesta: pirmą kartą ponai angliai dar miegojo, o antrą kartą jie jau buvo išėję pasivaikščioti.

Rapallo kurorte viskas vyko kuopuikiausiai. Rusai buvo saldūs kaip medumi tepti. Iš viso ko buvo matyti, kad jie norėjo susitarimo ir nedarė jokių sunkumų, kai vokiečiai nepasitikėdami paprašė projekte padaryti keletą pataisymų. Penktą valandą vakaro susitarimas buvo pasirašytas.

Rapallo įvykis buvo istoriškas, sujaudinęs tarptautinę politikos sceną. Vokietija ir Rusija, priimtos į Europos bendruomenę, pasinaudojo proga sudaryti bendrą frontą, prieš vakariečius. Lloyd George sužinojęs naujieną siuto iš pykčio. Visi jo planai su griuvo. Prancūzų delegacija pradėjo krautis lagaminus. Keli laikraščiai ne parašė apie galimą karą...

Bet audra aprimo. Buvo duoti pasiaiškinimai ir užtikrinimai. Konferencija nesprogo ir dar porą savaitių tęsėsi, bet jau nustojo savo tikrosios prasmės. Vienintelis pozityvus rezultatas joj buvo pasiektas tai Rapallo.

Oficialiai ši sutartis liko galiojanti dvidešimt metų iki 1941 m. birželio 2, kai Hitleris užpuolė Rusiją.

Kodėl rusams buvo geriau vokiečių negu vakariečių draugystė. Atsakymą randame "Diplomatijos istorijoje", kuri pasirodė Maskvoje 1947 metais. Ten skaitome: "Rapallo sutartis išardė sąjungininkų bandymą sudaryti bendrą frontą prieš Sovietų Sąjungą. Jų projektas atstatyti Europą, karą pralaimėjusių sąskaiton, nepavyko.

(Bus daugiau)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
ALL AROUND
MACHINISTS
ON ENGINE &
TURRET LATHES
NUMERICAL
CONTROL DRILLS.

Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance.

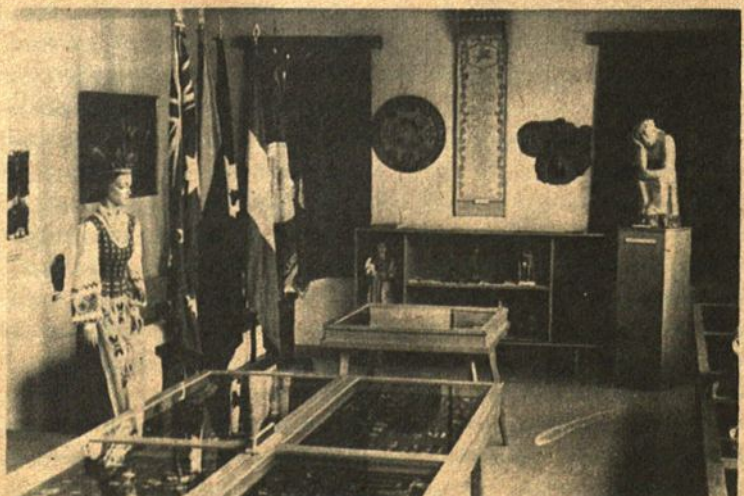
FOR DAY & NIGHT SHIFTS
Steady work, overtime and fringe benefits.

Contact Personnel Dept.

DIAMOND
AUTOMATION, INC.
23400 HAGGERTY RD.
FARMINGTON, MICH.
476-7100

An Equal Opportunity Employer
(9-18)

WANTED
1ST CLASS
DIE LEADER
Must have experience on line and progressive dies.
Steady work for qualified man.
Overtime and benefits.
EAGLE TOOL & DIE CO.
2424 Wolcott Ferndale, Mich.
(313) LI 7-4300
(11-20)

Adelaids Lietuvių Muziejus. Dešinėje skulp. Ievos Pocienės Rūpintojėlis, prieky ordinar, medalių ir tarnybos ženklų kolekcija. A. Budrio nuotrauka

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTU • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.Mūsų laisvės kova
nepralaimėta...

Lietuvos Atstovo J. Kajecko žodis Vasario 16 Dienos minėjimo proga pašauktas Washingtone.

Iš praeities pasisėmę stiprybės Lietuvos sūnūs paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Šiandieną to įvykio penkiasdešimt antra sukaktis.

Šios sukakties proga konstatuojame, kad Lietuvos okupanto dangus niaukias. Jis neramus dėl santykių su Raudonąja Kinija. Sovietų vergai siekia status quo pakeisti, kaip neseniai tai siekė Čekoslovakija. Okupanto būkštaujama ir dėl eventualiai antro fronto Europoje galimo atsiradimo. Iš kitos pusės ekonominiai sunkumai Sovietuose padidėję. Okupuotose kraštuose jų susiduria ir su stipriu nacionaliniu judėjimu. Žydai, Ukrainiečiai ir dargi patys Rusai subruzd.

Pereitą vasarą Lietuvos okupantui išteikta ir 40-ties Vilniaus arkivyskupijos kunigų pareiškimas. Jame pabrėžiama, kad "kunigai ir tikintieji yra diskriminuojami kad jiems neleidžiama naudotis tomis teisėmis, kurias garantuoja TSRS konstitucija" ir prašoma, kad "Lietuvos kunigai ir tikintieji, kaip ir kiti piliečiai, galėtų naudotis numatytais konstitucijos teisėmis". Tas pareiškimas patvirtina lietuvių laisvės ilgesį ir jiems Maskvos varžtų užkorimą.

Šių metų Vasario 16-toji ypatinga ir tuomi, kad lygiai prieš 50 metų JAV-jose neoficialiai pradėjo veikti Lietuvos Pasiuntinybė, vadovaujama Jono Vileišio, talkininkaujant p.p. J. Žiliui, bei P. Žadeikiui. Jų pastangų daliniai dėka JAV pripažino Lietuvą de jure.

Tačiau š.m. Vasario 16-tosios Dienos, bene, svarbiausias bruožas yra tas, kad prieš 50 metų, gegužės 15 d., susirinko Steigiamasis Seimas. Dar prieš jam susirenkant, Lietuvos Taryba 1918 m. Vasario 16 Dieną paskelbė atstatanti nepriklausomą, demokratinius pagrindais su tvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi. Tą deklaraciją pasirašė 20 Lietuvos garbingų vyrų. Jų pavardžių aš neminėsiu. Jos jums žinomos. Jas su pagarba minės tauta. Paskutinis iš to akto signatarų tik pernai teatsiskyrė šiuo pasauliu. Turiu ome-

nyje Aleksandrą Stulginskį, kurio atmintį neseniai Washingtone minėjome. Pagerbkime šios sukakties proga to istorinio akto visus signatarus, bei žuvusius dėl Lietuvos laisvės, atsistojimu ir minute tylos.

Nors Vasario 16 Dienos akto visų signatarų "po žemių ilsis krūtinė" tačiau dar prieš Steigiamojo Seimo susirinkimą savanorių aukomis ir pasišventimu teko apginti žymią Lietuvos dalį nuo į ją besikesinančių priešų. Mums garbės diandien turėti savo tarpe pirmąją Lietuvos savanorį, jo 75 metų amžiaus sukakties proga. Turiu omenyje p. Kazį Škirpą. Jį pagerbdami mes taip reiškiamo pagarbą visiems gyviems ir mirusiems besikuriančios Lietuvos savanoriams. Juos jautriu žodžiu ypatingai prisiminė vyriausia amžiumi Steigiamąjį Seimą atdaranti Gabrielė Petkevičaitė. Ji kvietė Steigiamojo Seimo narius nukristi mintimis "... prie tų kareivių kapų, kurie šiame kare arba šioje kovoje savo jaunas galvas padėjo, begindami tėvynės sienas. "Ji kvietė taip pat nepamiršti karo visur išblaškytų aukų, "kurios audrų išrautos iš savo sodybų rado kapus toli, toli nuo savųjų". Prisiminusi lietuvių veikėjus, ilgą laisvės kovą ir tai, kad Steigiamojo Seimo nariai yra krašto valios reiškėjai, ji pridūrė: "Mums pavesta versti naują Lietuvos istorijos lapą... stenkimės visomis išgalėmis tą naują lapą išlaikyti gerą, patikrindami visiems valstybės gyventojams lygias ir saugias piliečių teises, leisdami jiems savo būvį gerinti ir visiems drauge žengti į aukštesnę kultūros laipsnį".

Steigiamasis Seimas, išrinkęs pirmininku Aleksandrą Stulginskį, pastarojo pasiūlymu, tuoju vienbalsiai priėmė pirmąjį nutarimą. Jis skamba sekančiai: "Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą Nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip demokratinę respubliką etnologinėmis sienomis, ir laisvą nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra būvę su kitomis valstybėmis". Vėliau, Steigiamasis Seimas nustatė Lietuvos pagrindinius santykius su kitomis valstybėmis. Jis priėmė Lietuvos valstybės kons-

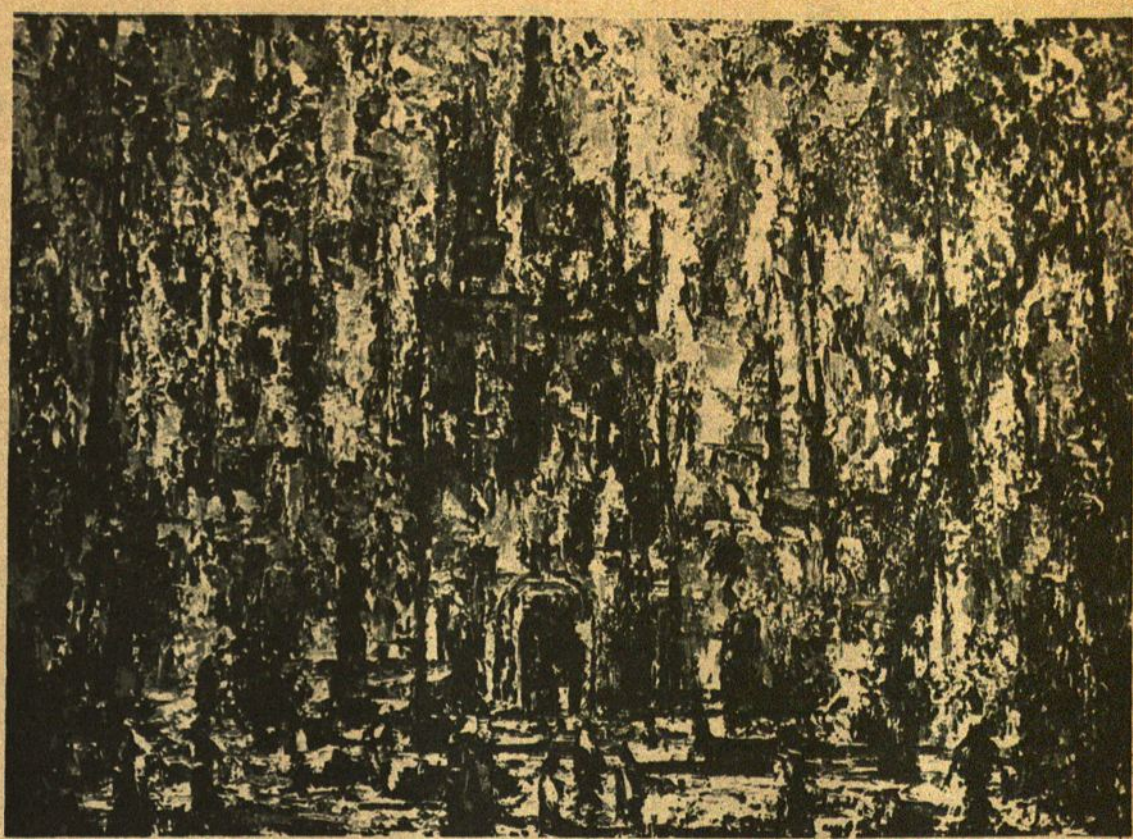
tituciją, Žemės reformos įstatymą ir apie 150 kitų svarbių įstatymų, jų tarpe ir Lietuvos valiutą.

Žodžiu, Steigiamasis Seimas visų laisvai rinkusių, suvirš 90% Lietuvos piliečių vardu, aprobavo ir užgryė Vasario 16 Dienos Aktą bei tautos ilgametę veiklą ir kovą siekiant Lietuvos nepriklausomybės.

Steigiamojo Seimo pusės šimtmečio sukaktis mums primena, kad tautos laisvės kovos, aukos ir darbai buvo giliai prasmingi. Dar daugiau, praeities laisvės kova mums primena, kad lietuviai niekuomet kovoje nepavargo ir nenustojo veikti dėl Lietuvos. Jie ir dabar nenurims krutėti dėl Lietuvos.

Su dėkingumu prisimename JAV laikyseną Lietuvos atžvilgiu. Pernai Valstybės Sekretorius, p. William P. Rogers, vasario 11 d. pareiškime rašė: "... amerikiečiai ir laisvieji viso pasaulio žmonės su gilia simpatija stebi lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomybės siekimus. JAV Vyriausybė nuolat atsisakydama pripažinti prievartinį Lietuvos įjungimą į Sov. Sąjungą, patvirtina savo įsitikinimą, kad Lietuva pati turi apsisprendimo teisę." Šiomet Valstybės Sekretorius vasario 7 d. pareiškime pakartotinai tai patvirtina. Tai rodo, kad JAV Vyriausybė siekia, kad santykiai tarp valstybių būtų grindžiami tarptautinės teisės ir tarptautinės moralės principais, bet ne stipresniojo brutalia jėga, kaip tai praktikuoja Sovietų Sąjunga.

Lietuvos okupacijos nepripažinimas istoriniu požiūriu nepaprastai svarbus dalykas. Jis reiškia, kad ateistinė diena, kada teisės principai išgalės tarptautiniuose santykiuose. Laisvo apsisprendimo teisė yra tokia moralinė jėga, prieš kurią Sovietų Sąjunga nepajėgs atsilaukyti. Pastebėtina, kad jau virš 60 valstybių prisikėlė nepriklausomam gyvenimui po Antro Pasaulinio Karo. Jos kilo iš Britų, Belgų, Olandų ir Prancūzų kolonijų. Turės neišvengiamai subystinti ir Sovietų Sąjungos kolonijinė imperija, nes kolonializmas savo amžių atgyveno. Dabartinė Lietuvos okupacija didelė nelaimė. Bet mūsų laisvės kova nepralaimėta. Ji bus tęsiama iki Lietuvos nepriklausomybės aušros. Svarbu, kad Lietuvos laisvės byla išliktų gyva tarptautinėje plotmėje ir kad tauta krašte neacionaliai išliktų gyva. Tame glūdi

ANTANAS PETRIKONIS

Šventadienis

Iš Omahos lietuvių kolonijoje vasario 21-22 d. rengiamos dailininko parodos, kuri įvyks St. Anthony mokykloje, 5422 S. 32 St. Šeštadienį paroda bus atidaryta nuo 3 iki 8 v.v. ir sekmadienį nuo 11 iki 8 v.v. Parodą globoja LB Omahos apyl. valdyba.

OMAHOS LAIKRAŠTIS APIE VASARIO ŠEŠIOLIKTĄJĄ

Dienraštis Omaha World - Herald apie lietuvių Omahoje ir net Lietuvoje neretai duoda žinių. Pav. labai plačiai aprašinėjo apie Rūtos Lee-Kilmonytės pastangas parsivežti Amerikon savo senelę. Visą istoriją pradėjo Rūtos Lee-Kilmonytės kelionės į Lietuvą laiku (ilustruodamas tai nuotraukomis) ir baigė jau senelei atvykus į Ameriką. Jame pasitaiko žinių, kurios mini mūsų veiksmų veiklą, o taip pat ir žinių ir apie įvykius Lietuvoje.

Laikraštis kiek Omahos, tiek ir pasaulio lietuvių gyvenimą nušviečia teisingomis spalvomis, beveik visada nepagalėdamas mūsų tautai ir Omahos lietuviams gražiausių žodžių. Atrodo, tam daug yra padėjusi Omahos lietuvių kultūrinė veikla amerikiečių tarpe. Reiktų pabrėž

mūsų pavergtųjų tautiečių viltis. Tikėkime, kad kaip Popiežius Paulius VI yra sakęs 1970.1.1 d., kad "Dabartinė žmonijos pažanga turi paliesti visas tautas ir nešti joms vienybę, teisingumą, laisvę ir visa tai, ką mes vadiname taika".

Po Izraelio šimtmečiais pavergimo žydai gyveno savo tautos išsilaisvinimo viltimi. Jie viens kitą atsiveikindavo posakiu -- Ligi pasimatymo sekančiais metais Jeruzalėj". Tęskime ir mes gyventi viltimi -- "Ligi pasimatymo sekančiais metais Vilniuje".

Skaityk ir platink
DIRVĄ

ti, kad tai būtų ir organizuotos ir pavienės iniciatyvos vaisiaus. Pui-kūs Rambyno choro pasirodymai, parodėlės, praeityje tautinių šokių šokėjų pasirodymai, įvairūs pavienių asmenų kon-taktai radio ir televizij-ų stotyse, bei laikraštyje Omaha World-Herald padėjo sukurti atmosferą, kuri Omahoje apie lietuvių yra visais atžvilgiais mums palanki. Lietuvis Omahoje turi gerą vardą ir juo pagrįstai gali didžiulis ir jaunas ir senas.

Štai, kad ir Vasario 16 išvakarėse Omaha World-Herald lietuvių tautos reikalo nepamiršo. Tuo klausimu besidomį laikraštis pirmąją vietą išidėjo ne nuilstamai Lietuvos reikalui rašančio Juozo Navako laišką -- Lietuvos Nepriklausomybės Diena. Jame rašoma: Sovietai nepaliaujamai kaltina JAV ir kitas Vakarų valstybes už kolonijalizmą ir imperializmą. Tačiau ar mes ką darome prieš Sovietų kolonijalizmą?

Lietuvių kilmės amerikiečiai ši mėnesį prisimena 719-tus metus nuo Lietuvos valstybės įkūrimo, kada Mindaugas Didysis sujungė visas lietuvių kunigaikštystes į vieną karalystę. Kartu yra švenčiamos 52-sios sukaktuvės, paminint ir Lietuvos Respublikos įsteigimą 1918 m. Vasario 16 d.

Kongresas savo rezoliucija reikalavo Baltijos valstybių nepriklausomybės. Visi laisvę mylį amerikiečiai turi reikalauti, kad dabartinė administracija šią akciją vykdytų, įnešdama Baltijos valstybių klausimą

į J. Tautas. Didžiausi visų laikų imperialistai yra Kremliaus žmogžudžiai (thugs). Apie tai pasakykime ir jiems, ir laisvam pasauliui.

Reikia paaiškinti žodžio "thugs" tikrąjį prasmę. Tai šiaurės Indijos religinė sekta, kurios profesija buvo (gal ir yra?) žudymai.

Į šį J. Navako rašinį Omaha World-Herald tame pačiame puslapyje atsiliepė vedamuoju -- Gedulo Diena. Jame rašoma: Vasario mėn. Amerikai yra laisvės mėnuo, nes jame vyksta Lincolno ir Washingtono gimtadienių paminėjimas. Šios dienos Viešame pulse (tai laišku skyriaus antraštė) Juozas Navakas nurodo, kad šis mėnuo yra svarbus ir lietuviams. Tai jų respublikos gimimo data, o taip pat ir jų laisvės praradimo gedulas.

Lietuvių kilmės amerikiečiai prisimena 719-ąją sukaktį nuo jų krašto suformavimo ir 52-ąją sukaktį nuo Lietuvos respublikos įsteigimo.

Bet Amerikos Lietuvių Bendruomenė primena, kad pirmadienio (Vasario 16) sukaktis, tolygi Amerikos Liepos ketvirtajai, "neturės džiaugsmingų pareiškimų... Atvirkščiai, diena bus niūri ir pilna skausmo".

"Kremlius mėgsta sa-kyti, kad Rusijos imperializmas mirė su caru. Bet Baltijos tautų likimas rodo, kad tai tėra tik žiauri fikcija". Juozas Navakas, lietuvis pabėgėlis, kuris pagaliau rado namus ir laisvę Amerikoje, šią teisybę labai gerai žino.

(vš)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

LIETUVIŠKOJI RŪTA PALMIŲ PAUNKSMĖJE

Kalifornijos valstijos pietinė dalis, nusitęsianti nuo San Luis Obispo iki San Diego ir Meksikos sienos, labai dažnai vadinama The Great Southland. Čia 14 apskrčių, įskaitant ir Los Angeles, gyvena 13 milijonų žmonių, o tai sudaro 64 procentus visos Kalifornijos gyventojų. 1968 metais šio ploto gyventojų pajamos buvo 48 milijonai dolerių ir tai sudarė taip pat 64 procentus visos Kalifornijos valstybės pajamų. Kiekvienam šio ploto gyventojui teko vidutiniškai po 3,800 dolerių per metus.

Toji pietinė Kalifornijos dalis šuoliai kinta. Kasmet pastatoma 200,000 naujų namų, nes skaičiuojama, jog ir gyventojų skaičius nuolat didėja: kasmet prisideda maždaug 260,000 naujų gyventojų. Tai atitinka maždaug 20,000 kiekvienam mėnesiui, arba 5,000 savaitei.

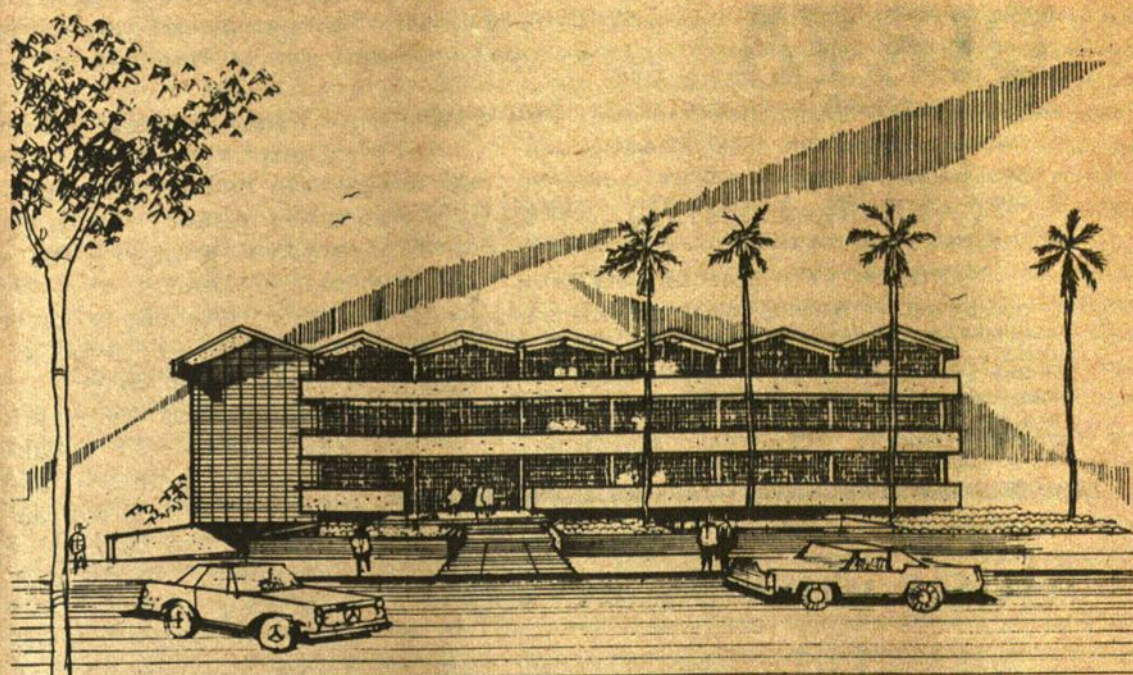
Su naujų gyventojų skaičiaus kilimu didėja ir lietuvių kiekis, kurių šiame plote apytikriai priskaitoma jau apie 10,000. Lietuviai daugiausiai kuriasi Los Angeles mieste ir jo apylinkėse priemiesčiuose. Pasakutinių kelių kilometrų metų būvyje čia ypatingai pagausėjo jaunų šeimų ir pensininkų kūrimasis. Jeigu pirmuosius patraukė aukštas universitetų ir kolegijų mokslinis lygis, teikiąs ir garantuojąs čia pat vietoje geriausias darbo ir uždarbio sąlygas, su neribotomis galimybėmis kilti savo specialybėje, tai antruosius žavi šio ploto klimato švelnumas, sudarąs idealias sąlygas poilsiui ir ramiai senatvei.

Lietuviai šiame plote stengiasi ne tik apsigyventi, bet ir išsigyventi. Retas, labai retas atvejis, tiesiog vienos rankos pirštais suskaičiuojamas, kad syki į Los Angeles apylinkę atvykęs apsigyventi žmogus staiga pakeistų nuomonę ir grįžtų vėl atgal. Bet kiekvienas, kurį tik Šv. Kazimiero parapijos parengime ar bet kuriame kitame lietuvių susiėjime užkalbinsi, ramiausiai išdėstys visus tuos patogumus, kuriais jis čia gali džiaugtis, bet kurių jis neturėjo gyvendamas didžiųjų ežerų rajone ar rytiniuose pakraščiuose. Neretas dar apgailestaus, jog būtų dar laimingesnis, jeigu čia būtų atvykęs prieš mažiausiai penkiolika, o ne trejetą metų.

Bene tvirčiausiai lietuvišką pėdą Pacifiko pakrantėje, kaip atrodo, įmina tie mūsų lietuviai, kurie suorganizavo lietuvių investavimo Rūtos bendrovę arba kurie savo kūrimsi Kalifornijoje ar naudingesnį savo santaupų panaudojimą patiki šiai lietuvių vadovau-

jamai institucijai. Per palyginti trumpą laiką Rūtos bendrovė sutelkė stamboką kapitalą ir savo investuotojams igijo šešis pastatus Santa Monica, Calif. Tų pastatų vertė šiandien skaičiuojama per 700,000 dol. Investavimas į nekilnojamąjį turtą visuomet ir visur yra pats saugiausias.

Šiuo metu Rūtos Bendrovės vadovybė yra užsimojusi savo septintajam ir pačiam didžiajam projektui, kurio vertė pastačius bus kiek daugiau nei vienas milijonas dolerių. Tai bus modernus trijų aukštų, 36 butų šeiminio stiliaus kompleksas, kurio rūšys, elektriniais keltuvais sujungtas su visais aukštais, skiriamas automobiliams pasistatyti. Tokios rūšies butų parkavimas yra labai didelis, nes jaunos šeimos labai dažnai būna nepajėgios nuosavus namus įsigyti. Projektuojamas pastatas kurio nuotruožą čia pat matome, bus Rūtos bendrovės investuotojų nuosavybė. Jeigu

RŪTA INCORPORATED

statybą baigus investuotojai apsispręstų parduoti, gali tikėtis 50% uždarbio. Apsisprendus pastatą laikyti ir eksploatuoti, metinis investuoto kapitalo uždarbis gali siekti per 19%.

Susidomėjusieji šiuo projektu turėtų iki š.m. kovo 15 d. susižinoti su Rūtos bendrovės vadovybe, kuri pateiks visas dominančias smulkmenas ir apskaičiavimus. Rūtos bendrovės vadovybė gauna labai daug laiškų ir į juos tuojau pat atsako. Štai pora būdingesnių ištraukų:

"Skaitydamas Tamstų skelbimą Dirvos laikraštyje, susidariau nuomonę, kad minima Rūtos bendrovė apima biznį plačia prasme, ne tik namų ar žemės pardavimą, bet ir namų administravimą bei jų priežiūrą. Pas mus Chicagoje yra daug tokių įstaigų, kurios be pardavimo, dar turi daug namų administravimui. Iš to daro didelį biznį ir krauna pajamas su dideliu pelnu. Aš norėčiau gauti darbo namų administravimui ar priežiūrai, nes jau turiu tame darbe 10 metų patirties..."

Šio laiško rašytoją Rūtos bendrovės vadovybė pakvietė persikelti Kalifornijon, kur atvykus jo laukia Rūtos bendrovės nekilnojamojo turto administravimas.

Kitas laiškas: "Dirva talpino Tamstos pareiskimą, talpina Rūtos bendrovės skelbimus. Esu šiek tiek susipažinęs su vadovaujamos b-vės realiais siekimais. Nuo š. mo. kovo 1 d. pradėsiu pensininko gyvenimą. Turimas bankuose 40,000 santaupas norėčiau investuoti Jūsų Bendrovėje, kad gaunamos dividendais papildomos pajamos, pridėjus prie pensijos, sudarytų geresnes pragyvenimo sąlygas..."

Šio laiško autorius jau yra paskutinio Rūtos

projekto investuotojas, besiruošiąs netrukus apsigyventi Kalifornijoje. Noksta gražūs kantraus darbo vaisiai: kyla susidomėjimas ir tuo pačiu pasitikėjimas lietuviškąja Rūta palmių paunksmėje. (Ins)

REZISTENCIJA

R. SPALIS

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

RŪTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskaičius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

ALGIRDAS GARLAUSKAS VĖLIAVA PILIAKALNY

Novelė

(2)

Kadugio galva užė. Noreika tvarstė jo ranką. "Tau reikia daktaro, Reikia susiūti. Kaulas sulaužytas".

Kadugio mintys nesirišo. Jautėsi nusilpęs. Akys merkėsi. Noreika atsisukęs į Kardelį tarė:

"Nugabenkim pas tą žmogų, kurį šeimininkas nurodė. Jis turi ryšį su pogrindžiu. Kadugys be daktaro baigtas". Abudu greitai surišo švarkus tarp šautuvų ir padarė neštuvą. Pakėlę Kadugį dingo rūke.

Aras paėmęs Dainos ranką palengva patraukė merginą į save. Laikydamas jos dešinę savokairėje, bandė laisva ranka ją apkabinti. Ištraukus ranką ji švelniai atstūmė. Žiūrėdama į veidą viliojančiai nusijuokė:

"Valdykis karštuoli..." Jos gražūs balti dantys spindėjo tamsoje.

Aras išmeigęs akis į merginą sutraukė antakius. Iš salės sklindanti muzika erzino.

Daina staiga pašokus nuo suolo ištisė ranką ir linksmai tarė:

"Einam..."

Aras paėmė ištisėtą ranką ir primerė akis. "Kur?"

Abiem rankom sugriebusi Daina truktelėjo jį nuo solo.

"Einam pasivaikščioti".

Aras šyptelėjo ir pradėjo traukti į save. Daina spyršėsi ir juokėsi.

"Prašu, Aruti, būk geras. Eime".

Aras nerangiai atsistojo. Salėje žmonės juokėsi, ir garsi šokių muzika veržėsi pro atidarytas du-

ris į naktį. Daina nekantriai patraukė, bet jos balsas buvo švelnus.

"Ką, tu miegi? Einam".

Aras ėjo laikydamas jos ranką laikydamas savo didelius žingsnius prie jos mažų. Ėjo per sodą tarp plačių medžių, kurių šakos sunkiai linko žemyn nuo didelių prinokusių obuolių. Mėnesiena spindėjo vaisių žievėje. Už nugaros silpo muzikos garsai ir žmonių klegėjimas. Ėjo tylėdami, kartais pasilenkami po žemai augančią šaką. Salės triukšmas dingo, ir nakties tylą žadino tik svirplių čirpimas.

Sodas baigėsi ir prasidėjo laukai pilni geltonų javų. Sidabrinė mėnulio šviesa žaidė javų bangose. Netoli stovėjo apleista trobelė ir šulinys. Priėję sustojo. Mergaitė giliai įtraukė nakties orą ir atvertė galvą aukštyn.

"Kaip gražu... kaip nepaprastai gražu".

Jos balsas lyg prižadino Arą iš minčių. Apšviestas švelnių spindulių jos veidas ryškėjo pilnam grožyje. Geltoni plaukai lygiom bangom krito ant jos pečių. Aras paleido ranką ir netyčiom atsiduso. Daina išgirdus atsisuko. Jos akys ieškojo jo veide lyg atsakymo į dar neklaustą klausimą.

"Kas yra?" Jos balsas buvo tylus ir susirūpinęs.

Aras tylėjo išmeigęs akis į laukų galą, kur prieš žvaigždėtą dangų ryškėjosi tamsus piliakalnio šėšelis. Daina priėjo ir jį apkabinusi prisiglaudė. Galvą padėjus ant jo krūtinės neramiai paklausė:

"Tu šiandiena toks keistas. Toks tylus ir liūdnas... kas yra?"

Aras apkabinęs jo liekną liemenį prispaudė arčiau prie savęs. Veidą paslėpė jos minkštuose plaukuose.

"Nieko nėra, Dainut. Tik gal pavargęs".

Daina pakėlė savo veidą ir Aras pabučiavo jos lūpas. Prie savęs juto jos moterišką kūną, ir jo rankos slydo per jos liemenį. Daina sugriebė jo rankas ir prisimerkus palingavo galvą.

"Ir šelmis tu. Kartais nežinau ką su tavim daryti".

Jos akys juokėsi, ir staiga pabučiavus ištruko

iš jo glėbio. Pribėgus prie šulinio atsisuko ir paslaptinai tarė:

"Ar tu žinai ką seni žmonės pasakoja? Kai mėnuo yra pilnas, šulinyje galima matyti užburtą karalaitės dvarą..."

Aras žiūrėjo į jos liekną gražiai nuaugusį liemenį, ir nenorėdamas šypsojosi. Daina pasilenkė ir žiūrėjo į šulinį. Aras priėjęs lengvai uždėjo rankas ant jos juosmens. Daina dar daugiau pasilenkė. Aras laikė stipriau. Staiga pakratė galvą ir išsitiesė. Šulinys buvo juodas ir tamsus. Ji atsisuko ir tarė:

"Nieko, visiškai nieko". Pakėlus akis į Arą juokėsi. "Ir kas tiki į pasakas..."

Jos rankos apšvito apie jo kaklą ir jūlūpos susitiko. Besibaigiančios vasaros vėjelis judino prinokusius javus. Žvaigždės mirgėjo šviriame danguje ir balta mėnulio šviesa mėtė paslaptinius šėšlius.

Aras glostė jos plaukus.

"Daina..." Jo balsas buvo užkimes.

"Ką, brangusis?"

Akimirksni patylėjęs tęsė:

"Aš rytoj turiu išvažiuoti".

Daina pakėlė galvą ir norėjo šypsotis, bet silpnoje šviesoje jo rimta išraiška ją sustabdė. Tyliai paklausė:

"Kur, ir ar ilgam?"

"Mane pašaukė į kariuomenę".

Daina pakratė galvą.

"Bet tu gi studijuoji..."

Aras bandė nusijuokti.

"Žinai koks aš tinginys".

Daina priglaudė savo veidą prie jo krūtinės ir virpančiu balsu kalbėjo.

"Tiek metų... tiek metų... kodėl tave? Tu gi studijuoji... kodėl tu man nieko anksčiau nesakei?"

Aras pakėlė jos galvą už smakro ir bučiuodamas skruostus ramino:

"Neverk Dainut. Ne pasaulio galas. Aš sugrįšiu. Nenorėjau sakyti anksčiau ir tave jaudinti".

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Dėl Anatolijaus Kairio PALIKIMO

Kaž kaip neišvengia-
ma avangardiniame teat-
re ieškoti Alberto Cam-
us rezonansų dar 1942
suskambėjusių jo Le
Mythe de Sisyphe studi-
joje (essay). Nuostabių
supuolimų daugelis vei-
kalų, kuriuos susumuoda-

JURGIS GLIAUDA

mas Martin Esslin pava-
dino Absurdo teatru, yra
daugiau ar mažiau atsi-
liepimai į Camus tezes.
Virtinė vardu ir visas
srautas veikalų dėl to
patenka į tam tikrą mo-
notoniją. Ir kada siuže-
tai ir jų personažai ne-
paprastai įvairuoja, te-
zės, tezių sprendimas
lieka tradiciniai ortodok-
sinis. Kaž kaip to fakto
iki šiol nepastebi ver-
tintojai. Ir ta ortodoksi-
ja yra tie rėmai, kuriuo-
se užsidaro netiek meni-
nė, kiek grynai ideologi-
nė srovė, kuri savo
sprendimams turi sakra-
linius Tabu. Ionesco, vie-
nas iš produktyviausių
avangardo judėjimo kul-
tivuotojų, teisingai paste-
bi avangardinio teatro at-
sigrįžimą į senųjų ar-
chi-tipų atgaivinimą. Jis
tvirtina, kad "archi-ti-
pai yra visuomet jauni".
Įmdamas savo kuriamą
ateitį, iš praeities, iš
1920 dekadės Mokslineio
teatro, iš 1896 metų Jar-
ry pjesės Ubu Roi, ir nu-
šokdami į seniausią te-
atro klasiką, avangardis-
tai nepastebi, kad juos
jungia kaip tik sprendi-
mas, kuris niekad neiš-
simuša Sizifo darbo dės-
nio. Egzistencijos absur-
do įrodymui jie skiria sa-
vo polėkį ir išradingu-
mą.

Visiškai natūralu buvo
laukti, kad mūsų išeiviš-
koji dramaturgija neap-
lenks nei Beckett'o, nei
Anouilh'o, nei Gheldero-
de'o sceninės praktikos.
Prie viso to tik labai bai-
liai ima prisitarti so-
vietinės Lietuvos drama-
turgai. Kas Vakaruose
jau paliekama, einant pir-
myn, ten tai imama kaip
kūrybinė šviežiena ir
sceninis atradimas, kar-
tu neapleidžiant ir di-
džiausio kūrybinio varž-
to: socialistinio realiz-
mo metodo. Išeiviškoji
dramaturgija arba akla-
i nusekė aukščiau išvar-
dintų vardu ir ideologi-
nės jų atramos keliu, ar-
ba veržėsi visa trans-
formuoti savaip, gal būt
rasti tą simbiozę, kuri
išsaugo savitumą, lietu-
viškų motyvų atskambį
ir būtų neatsijusi nuo tos
visuomenės, kurioje kū-
rinys randa savo siužeti-
nė atramą.

Sukurti absurdinę mū-
sų dramaturgijos srovę
sekant didžiųjų sizifi-
nininkų tezes yra neabe-
jotinas nuopelnas mūsų
teatrui. Tačiau sukurti
lietuvišką teatrinį avan-
gardą yra nuopelnas dar
didesnis, nes čia būtų ne
tik sekimas, bet savos
visuomenės gyvenamųjų
tezių vivisekcija. Siuže-
to ėmimas iš visuome-
nės, ir tezės traktavi-
mas grynai ideologine
linkme nesuriša kūri-
nio su ta visuomene, ku-
rios scena turtinama tuo
kūriniu. Čia yra grynas
kosmopolitinis momentas
našus milžiniškoms li-
teratūroms, bet išeiviš-

kai literatūrai perdide-
lis ir brangus liuksu-
sas. Anatolijus Kairys,
savo kūrybos eigoje, at-
stovauja tą našų mums
simboli, kuriame jun-
giasi siužetinis moder-
nizmas, formos avangar-
dizmas ir lietuvių egzi-
linės visuomenės ideolo-
ginės problemos.

Nuo Diagnozės ligi
Palikimo Anatolijus Kai-
rys tapo vienas iš pro-
duktyviausių mūsų sce-
nos kūrėjų. Tačiau, gre-
ta produktyvumo jis sek-
mingai aštrina proble-
mą, teikia siužetui skau-
dų raiškumą ir veikalo
fone sukaupia tas smėk-
las, kurios buriiasi mū-
sų ideologinių audrų cha-
ose. Tuo Kairys mums
ypatingai vertintinas ir
dėl to čia jis stovi uni-

ANTANAS PETRIKONIS

Iš Omahos lietuvių kolonijoje vasario 21-22 d. rengiamos parodos.

Ruduo

ŽVILGSNIAI KĖSTUTIS GAIDŽIŪNAS

Praeitą savaitę čia su
šypsniu prasitariau, kad
lietuviškomis temomis
nerašau, nes šios srities
ekspertų yra užtektingai
ir be manęs.

Bet šiandien ir aš įsi-
jungiu į tą ekspertų drau-
giją, nes atsirado labai
artima tema.

Praeitame Dirvos nu-
meryje pradėta spaus-
dinti nauja novelė -- Vė-
liava Piliakalnyje. Be-
je, novelė buvo viena iš
Dirvos konkursan atsiųs-
tųjų, ir komisijos reko-
menduota spausdinimui.

Žinoma, neginčytina,
kad Dirvos puslapiuose
jau praėjo daug novelių
ir galbūt, jų bus dar
daug ir ateityje.

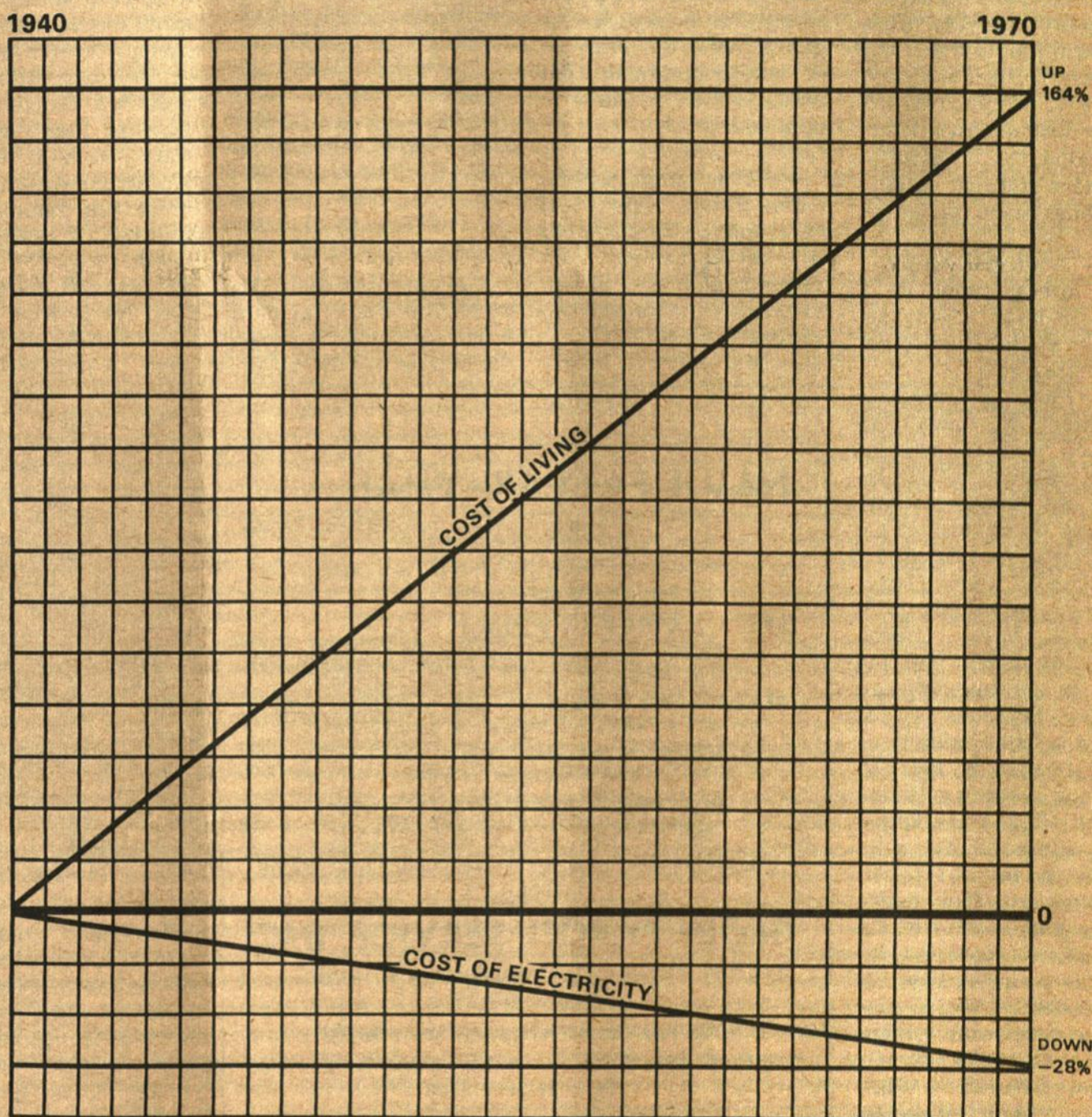
Bet kas buvo jų auto-
riai -- čia jau tiek tiek
kitaip. Faktas, kad jau-
nųjų prozininkų suskai-
tymui šiandien nereikia
vienos rankos pirštų.
Gaila, bet faktas.

Ir kada pasirodo nau-
jas vardas, su nauju kū-
riniu, iš mano amžiaus
kartos, tai ir vėl deja,
jau nekasdieninis įvy-
kis.

Algirdas Garlauskas,
clevelandietis, trisde-
šimts metų vyras, Dir-
voje pasirodo su savo no-
vele. Ir vietoj sausos,
įprastinės biografijos,
užteks pasakyti kad jis,
kaip ir dauguma jo bend-
raamžių, kasdien žengė
maždaug tokiais pačiais
žingsniais -- buvo skau-
tas, studentu būdamas da-
lyvavo jų veikloje, moks-
lą baigė čia, o dabar duo-
nų pelno Cleveland Elec-
tric Illuminating bendro-
vės pramonės pardavi-
mo departamente. Beje,
yra vedęs ir augina sū-
nų Vykiną.

Ir ką galima daugiau
pasakyti? Nebent dar pa-
kartoti vidinį džiaugs-
mą, ir tikėtis, kad dar
vienas prozininkas, gi-
mės, nemirs pakeliui na-
mo iš ligoninės.

Pragyvenimo kainą lyginant su elektros kaina.

Žiūrėkit kas dedasi. Kai pragyvenimo
kaina dvigubai pabrango nuo 1940 m.,
vidurkis elektros kainos naudojamos na-
muose iš tikrųjų sumažėjo 28%.

Dauguma apyvokos elektros reikme-
nų, kuriuos vartojate savo namuose,
kaip skalbiamos mašinos, džiovintuvai,
televizijos plytos šaldytuvai ir daugelis
kitų, naudojimas kainuoja tik centai
į dieną.

Jūs turite daugiau elektrinių pagelbi-
ninkų dabar. Jūs naudojate juos daž-
niau. Taigi mes galime pagaminti dau-
giau elektros jėgos. Ir kuo daugiau mes
gaminame, tuo ekonomiškiau galima ją
duoti. Taip padeda sumažinti vidurkį
elektros kainos jums. Ir jeigu jūsų elek-
tros sąskaita yra aukštesnė šiandien,
pagalvokite kaip daug daugiau naudoja-
te gerą pirkinį.

ELECTRICITY HAS NEVER BEEN A BIGGER BARGAIN

The ILLUMINATING Company

An Investor-owned Company Serving The Best Location in the Nation

Mariaus Kasniūno laimėjimas...

(Atkelta iš 1 psl.)

-- Ar šie departamentai nebedarė kliūčių tolimesnei eigai?

-- Įstatymų departamentas leidimą davė lengvai. Finansų darė sunkumų, nes buvo surišta su lėšomis. Tada aldermanas pasisilūlė gauti spalvotą televiziją ir ją išleisti loterijos būdu ir iš surinktų lėšų apmokėti stulpų pastatymo ir iškabų pagaminimo išlaidas. Nuo to, kad ir nuoširdaus pasiūlymo, atsisakėme ir reikalavome, kad miestas išlaidas apmokėtų, arba priešingu atveju lietuviai patys suaukotų tam reikalui lėšų.

-- Kada ir koku būdu jums talkon atėjo Lietuvių Bendruomenė?

-- Kai 1968 m. kovo mėn. pabaigoje pirmą kartą buvau pakviestas ir apsilankiau pas aldermaną Staszuk ir kilo finansų klausimas, tad po to kreipiausi į Marquette Parko LB apylinkės pirmininką V. Diminskį, kad sudarytų komitetą lėšoms sutelkti. LB pirmininko V. Diminskio prašomas, Algis Regis išjungė kaip LB atstovas. Ir tada visi trys nuvykome pas aldermaną, kuriam pristaciau LB atstovus V. Diminskį ir A. Regį ir toliau svarstėme Lithuanian Plazos reikalus. Abu bendruomenės atstovai stipriai parėmė mano darbą.

-- Ar teko lankytis pas miesto merą R. Daley, kada ir kokius Lithuanian Plazos reikalus aptarėte?

-- Pas Chicagos miesto merą R. Daley lankėmės 1969 m. vasario mėn. pradžioje. Delegacijoje buvome: aldermanas C. Staszuk, aš, A. Regis ir naujas LB Marquette Parko apylinkės pirmininkas A. Kerelis. Miesto meras R. Daley mielai mus priėmė ir iš klausė. Aldermanas Staszuk ir A. Regis parodė dokumentus, įrodančius, kad Lithuanian Plazos reikalas Stasio Piežos pastangomis, miesto valdybos buvo priimtas 1956 m. ir šį dokumentą buvo pasirašęs pats meras R. Daley. Meras stebėjosi, kodėl tas reikalas buvo neįgyvendintas. Meras pažadėjo visą reikalą ištirti. Jis savo pažadą ištesėjo. Lithuanian Plazos reikalas galutinai išspręstas, iškabos paruoštos ir netrukus bus iškabintos.

-- Ar turėjote Lithuanian Plazos reikalų platesnių pasitarimų su organizacijų atstovais?

-- Pas adv. Kal buvo bendruomenės atstovų susirinkimas. Aldermanas pranešė, kad plazos reikalas tvarkoje, kad reikia sudaryti organizacijų komitetą numatytoms iškilimams pravesiti. Posėdyje dalyvavo LB atstovai J. Bacevičius, A. Kerelis, A. Regis ir kt.

-- Ar šiame reikale LB tau, Mariau, daug padėjo?

-- Nepasakyčiau, kad

daug. Tik A. Regis, inž. V. Adamkus ir gen. konsulas dr. P. Daužvardis buvo mano didieji talkininkai. Tą pastebėjo ir aldermanas C. Staszuk pabrėždamas, kad tai yra mano pats svarbiausias atliktas darbas šiame reikale.

-- Kokios talkos susilaukė iš aldermano ir kaip jis žiūrėjo į tavo pastangas? Ar jis nebandė tavęs atstumti?

-- Mūsų aldermanas C. Staszuk man parodė didelį dėmesį ir teikė visokeriopą paramą. Su manim nuoširdžiai kooperavo, mano keliamus klausimus gynė miesto valdyboje, visur iškelė savo mano, kaip jauno žmogaus iniciatyvą ir mane pristatydavo kaip pavyzdį. Aš jam už tai lieku dėkingas.

-- Manau, Mariau, kad tu, kaip skautas, padaręs gerą darbą Tėvynei, susilaukė iš Skautų vadovybės išskirtino dėmesio ir padėkos?

-- Į tai turiu atsakyti, kad skautų vyrenybė net neprisiminė mano darbo asmeniškai padėkai, išskyrus Skautų skyrių spaudoje, kuris paminėjo mano žygį. Tik skautų skyr. red. I. Regienė mano darbui parodė nuoširdų dėmesį. Jai ačiū. Bet aš padėkos ir nelaukiau.

-- Užbaigiant Lithuanian Plazos rūpesčius, nuotraukose ir kitur balsai skelbią nuopelnus kitiems asmenims, gi tavo vardas mažai bebuv minimas. Kodėl?

-- Kai darbus baigi, vaisiais naudotis atsiranda

da ir kitų žmonių. Taip jau gyvenime būna. Atsitiko taip ir šiuo metu. Gi nuotraukose pasmerą visada atsistojo politikai ir užinteresuotieji. Aš gi buvau tik to darbo darbininkas.

-- Ką galvoji apie mus, vyresnius?

-- Sakote, kad jaunimas nieko nedirba, nutoles nuo lietuviškų darbų. O kai mes ką padarome, mus nustumiate. Onorėtume, kad mūsų nustumtume, bet mums pa dėtumėte. Mes nenorim, kad taip atsitiktų ateityje, kaip kad ir su Lithuanian Plaza.

-- Tu jutai pabaigoje šiame darbe lyg ir nustūtimą į šalį. Ar tas neatbaido tavęs Mariau, nuo tolimesnių lietuviškų darbų?

-- O, ne. Priešingai. Aš noriu dar daugiau dirbti ir įrodyti, kad mes galime ir naudingų darbų atlikti.

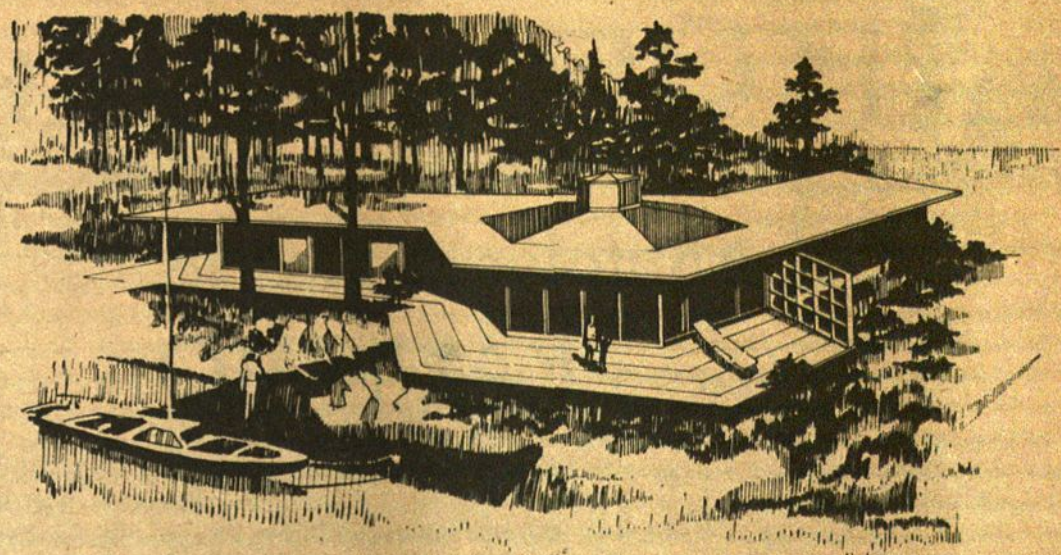
-- Ką tau, Mariau, audiencijos metu pasakė meras R. Daley?

-- Po priėmimo, atsisveikinant, A. Kereliui visus pristatant, kas ką atliko, meras R. Daley pareiškė: Atlikai gerą darbą. Ir toliau taip gerai dirbk.

-- Ar savo darbą skaitai baigtu ir ar esi patenkintas laimėjimu?

-- Mano darbas tiesioginiai baigtas. Dabar tik su komitetu baigsime iškabų iškabinimą. Savo darbu esu patenkintas, nes mano svajonė -- padaryti gerą darbą Tėvynei -- išsipildė.

-- Geram skautui Mariui linkime dar daug kartų padaryti po gerą darbą savo Tėvynei Lietuvai.

Gėlių ir namų parodoje Clevelande, kuri vyks nuo vasario 28 iki kovo 8 d. matysime tokį vasarnamį 35,000 dol. vertės.

Dėl Anatolijaus Kairio PALIKIMO

(Atkelta iš 5 psl.)

amplua, be tinkamos sceninės kritikos.

Todėl A. Kairio dramatinėje kūryboje neišvengiamas tam tikras pionieriškumas. Ir, iš tikrųjų, jeigu mes lyginame dar taip netolimo Valstybės Teatro repertuarą su išeiviskuoju teatru, juo labiau su A. Kairio kuriamu repertuaru, matome tą pionieriškumą jo pilnybėje.

PALIKIMAS yra vieno veiksmo trijų paveikslų drama. Veiksmo trukmė suvesta į dvi valandas, ir pripildyta penkiolikos veikiančių asmenų. Tai ypač krėviškojo, kilnaus ARO žūties epitafija. Gausus simbolizmas, kaip visas pas Kairį, sodriai atremtas į alegoriką, aktualiją ir freudišką asmenybės sukilimą. Visas paveikslas duoda galimybę žiūrovui susekti dramatos šaltinį. Nelyginant taip buvo ir Šviesoje kuri užsidedė, Partizano priešmirtinėje akimirkoje, prailgusioje šmėklų konvulsijomis. Tas absurdo teatro makabrizmas, kuris atsliepia personažo dvasios konvulsijomis, pildo šį Palikimą. Tačiau drama, išviršiniai vykstanti universalinio siužeto rėmuose, yra lietuviškos visuomenės drama. Ir kaip tokia, ji labiau dreskia lietuvių žiūrovą kaip kad kosmopolitinė, klasikinė tragedija. Drama yra išsemta iš mūsų pastogės, iš mūsų kaimo, ir mūsų gyvenamos aplinkos.

Palikimo pagrinde, kaip ir kiekvieno A. Kairio veikalo pagrinde yra pastovus vieno personažo klaidžiojimas klaidoje ir atkakli kitų personažų kova dėl klaidos demaskavimo. Ta kova ir sudaro jo veikalo grynai sceninę, gan standartinę veikalo rodą mają pusę. Gryno absurdo teatro pjesėje kovos elementas nivelyuojamas iki nulio. Atiduodamas duoklė tradiciniam teatrui, Kairys nevengia kovos elemento. Palikime toks kovos čempionas yra Ponas M. Bet jo antitezė Ponas N. (pono M. sąžinė) dramatos struktūrą perkelia į kitą sferą. Sceninės kovos rutina kinta, freudiškas sprogimas, nuolatos aštrinamas kitų personažų, praplečia vyksmą kurį mes galėtumėm simboliskai pavadinti ARO įkalinimu. Ir siužetas tampa ARO pastangomis vis likti savo narve, ir

ir vėl užtikrino, kad jis eina savo nuosavu keliu. Kad aktualija ir simbolika, besipindamos jo veikale, yra kartu rauda dėl lietuviškos išeivijos likimo. Ir kad Ponas M, vyriausia Palikimo atrama, dar neišdrįsta nužudyti Pono N, savo sąžinės.

Dramoje yra ryškus, kaip ir kiekviename Kairio kūriny sarkazmo elementas. Pono M. santykiai su Vilija praeina sarkazmo ir cinizmo sankryžoje. Imant grynai vaidybine prasme, tų dviejų personažų duetas yra viena iš ryškiųjų dramatos scenų. Gi Aukštinuko pasirodymas inėša staigmeniską, noveliską atmagą dramai. Ta paskutinioji scena be abejo bus palydėta žiūrovų nusijuokimo. Tačiau, perkeltai pasakius, ar tai nebus juokas iš savęs?

Palikimas pasirodė atskira laida Laiškų Lietuviams leidiniu. Viršelio piešinys -- dail. Zita Sodeikienė. Autorius dedikavo veikalą savo tėvams.

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi automotorai, stabdžiai, tun-ups ir t.t.

4824 So. California Ave.
Chicago, Ill.
Tel. VI 7-9387

NAUJI PATVARKYMAI

Kurie dabar galioja maiti apmokėtiems siuntiniams į LIETUVĄ ir U.S.S.R.
Suprastintos prekių klasifikacijos, pakeistas muitas kai kuriems daiktams etc.

SENA PATIKIMA FIRMA

Toliau aptarnauja nuolat didėjantį klientų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu.

Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už patikėjimą.

Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarimu ir Jūs būsite dėkingas mums.

SIUNTINIAI PASIEKĘ MUS PASTU, IŠSIUNČIAM TĄ PAČIĄ DIENĄ.

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106;
Tel. 215-925-3455

CENTRINĖ ISTAIGA NEW YORKE:

220 Park Ave. South New York, N. Y. 10003
Tel.: 212-982-8410

Ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St., WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Avenue, DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 West Broadway, AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632, 4102 Archer Avenue ----- 254-4144
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave., BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th Street, 486-1826
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave., TA 5-7560
ELIZABETH, N. J. 07201, 956a Elizabeth Avenue, 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Av., 365-6350
HARTFORD, Conn., 11 Charter Oak Avenue, 203 --- 249-6255
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany, AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd., 382-1568
MIAMI, Florida 33138, 6405 Biscayne Blvd., FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55414, 217 E. Hennepin Av., FE 2-4908
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow, 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd Street, 731-8577
PARMA, OHIO 44134, 5432 State Road, ----- 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 246 Third Avenue, GR 1-3712
ROCHESTER, N. Y. 14621, 683 Hudson Avenue, BA 5-5923
NEW YORK, N. Y. 10003, 101 First Avenue, OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 --- 9th Ave., LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th Street, ME 3-1853
SOUTH RIVER, N. J. 08882, 168 Whitehead Ave., 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison Street, 798-3347
TRENTON, N. J. 08611, 730 Liberty Street LY 9-9163
VINELAND, N. J. 08360, Parish Hall, West Landis Ave.,
691-8423

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETIKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Juozas Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, vykdamas iš Bostono į Čikagą, buvo sustojęs Clevelande ir aplankęs Dirvą, paliko naujai išleistos lietuvių enciklopedijos anglų kalba *Encyclopedia Lithuanica* I-ji tomą, kuris apima nuo A iki C. Enciklopedija 608 psl., gražiai išleista su meniškais dail. T. Valiaus apranku. Redagavo Simas Sužiedelis.

Enciklopedija jau pradėta siuntinėti užsiprenumeravusiems.

• Petras Kudukis tiksliai ir tvarkingai užpildė IN-COME TAX blankus, dirbdamas su Associated Tax Service, adv. A. Širvaičio įstaigoje 19451 Euclid Ave. Norintieji pasinaudoti jo patarnavimu kreipiasi į jį: įstaigos telef. 692-1222; namų telef. 932-0959.

• Grandinėlės alumnai, kaip ir pereinamais metais, ateis savo buvusiai šokių grupei į pagalbą. Aušra Barzdukaitė, Ingrida Bublienė, Mirga Mazoliauskaitė-Burdett, Audronė Alkaitytė-Caraselli, Silvija Obelenytė-Mace, Gražina Kudukienė, Aldona Malėnienė, Rita Matienė, Dalia Orentaitė, Regina Šilgalienė Matilda Stasaitė, Lialė Žilionytė ir Aldona Zorskienė, padedamos savo vyrų ir buvusių šokėjų, padės svečiams tvarkyti koncerto metu WHK Auditorijoje, 5000 Euclid Avenue.

Bilietų likučiai bus parduodami koncerto dieną (kovo 1) prie įėjimo.

Programa bus pradėdama punktualiai. Publika prašo-

Minint Vasario Šešioliktą Clevelande, įnešus vėliavas, priekinė buvo iškviesti Lietuvos kūrėjai savanoriai gyvena Clevelande. Stovi iš kairės: J. Urbšaitis, V. Šenbergas, J. Kašuba, K. Eidukaitis, V. Braziulis, V. Kasakaitis ir dr. K. Pautienis. Šventėje negalėjo dalyvauti savanoriai kūrėjai Žilinskas, Lozoraitis, Rinkus, Barniškis, Orantas, Steponaitis ir Bartuška. Scenoje už vėliavų Čiurlionio ansamblis vadovaujamas A. Mikulskio, išpildęs meninę programą. J. Carlos nuotrauka

VASARIO 16 MINĖJIMAS CLEVELANDE

Džiugu buvo matyti tokių skačių lietuvių užpildžiusių didelę naujos parapijos salę Vasario 16-tos minėjimo šventėje. Tas parodo, kad visuomenė dalyvauja, remia svarbias, ne taip dažnai rengiamas, turinčias tikslą pramogas, kai kitų rengimų vadai sulaukia tik apsiųlymų.

Tas, be abejo, turi bendro su perdažnai rengiamomis pramogomis, kurios nesukelia lietuvių visuomenės susidomėjimo.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimas pradėtas vėliavos iškėlimu sekmadienį prie naujos parapijos bažnyčios. Po to sekė pamaldos abiejose bažnyčiose.

Po pietų, 4 valandą, naujos parapijos salėje praves-ta šventės minėjimo pro-

ma nesivėluoti. Nuo 2 v. p. p. WHK salės mašinoms parstatyti vieta bus saugoma specialios policijos.

grama. Ją pradėjo ALT Clevelando skyriaus pirmininkas Kazys Žiedonis, pakviesdamas sunešti į scenos priekį organizacijų vėliavas.

Muz. A. Mikulskio diriguojamas Čiurlionio Ansambliis sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Kun. K. Žemaitis atliko invokaciją.

LVS Ramovės Clevelando skyriaus pirmininkas V. Knistautas trumpa kalba iškviestė savanorius-kūrėjus: Vytautą Braziulį, K. Eidukaitį, V. Kasakaitį, Jurgį Kašubą, St. Orantą, V. Šenbergą, J. Žilinską, Joną Urbšaitį dr. K. Pautienį, J. Barnišį ir Joną Lozoraitį. Sustojusiems eilėse prie scenos, mergaitės prisegė jiems po gėlę. Tiek dar turime Clevelande ką Lietuvos nepriklausomybei atstatyti aukšto savo gyvasties I Pas-karo metu, kurie išlikę gyvi su mumis dalyvauja. Sąryšyje su tuo, Ansambliis sugiedojo "Nulūdę kapai".

Lietuvos Nepriklausomybės Akta skaitė Aldona Miškinienė.

Po to S. Sankalaitė perskaitė Ohio gubernatoriaus Rhodes paskelbtą šiai šventei skirtą proklamaciją.

Dr. Antanas Razma, Lietuvių Fondo pirmininkas, iš Chicago pasakė pagrindinę lietuvišką kalbą, pabrėždamas mūsų išeivijos gyvenimo ir veiklos programą ir rūpesčius, nematant greitos galimybės nepriklausomą Lietuvą atstatyti. Ragino lietuvių savo darbą tęsti per gentkates.

Clevelando miesto tarybos narys lietuvis adv. Ed Katalinas, pasveikinęs dalyvius, perskaitė miesto burmistro Stokes išleistą proklamaciją Lietuvos Nepriklausomybės 52 sukakties minėjimo proga.

Dalyvavo ir miesto tarybos pirmininkas James B. Stanton; jis reiškė lietuviams savo linkėjimus, ir pasisakė, kad ateinančiais rinkimais kandiduoja į kitą aukštesnę valstybinę vietą.

Dalyviams buvo pristatytas naujos parapijos rajono miesto tarybos narys John Prince.

Inž. R. Kudukis, senatoriaus W. B. Saxbe specialus atstovas, paskaitė senatoriaus linkėjimus lietuviams. Pristatė Latvių Tautinės Tarybos pirmininką, ir po jo — sveikinimo žodžius.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI MOKYKLOJE

Lituanistinės šv. Kazimiero mokyklos vadovybė kilniai praturtino mokinių akiračius, paminėdama brangios Vasario 16-sios šventę didžiojoje salėje vasario 14 d. Mokiniams tai — stiprus akstinas savos tautos lemčiai suprasti, išeivijos būklei įvertinti ir tėvynės meilei puoselėti. Gausios pažibos iškilmės esmėje gavins skaisčiais spinduliais ir švies skaudžiamę ilgęsiję iki laimingesnio rytojaus.

Įvado žodyje mokytojas V. Kavaliūnas vaizdžiai priminė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo aktą, su juo susijusį laisvą gyvenimą ir jį lydinčias didingas prošvasistes iki žiauraus, klastingo pavergimo su žudynėmis, šurpulingais kančiomis ir siaubo kupinomis bausmėmis už nusikaltimus be kaltės.

Patraukli pranešėja — IX skyriaus mokinė R. Balytė, tiksliai, deja, kai kas paskelbta pertyliai, arba ne į garsintuvą. J. Minelgos eilėraštį — Vasario 16-ji deklamavo VI sk. mokiniai — D. Balčiūnaitė, D. Čepulytė, V. Kijauskaitė, R. Višnionytė ir P. Nasvytis. Bendras įspūdis labai mielas. Išmoko sąžiningai. A. Ellmerreicho — Prie raitelio — fortepionu skambino S. Kazėnaitė. Samoningai valdo instrumentą. Muzikinis jautrumas atrodo įgimtas. Technika ganėtinai lengva. J. Maironio — Mano gimtinė — deklamavo minėtoji R. Balytė, nuotaikingai kanklėmis lydimą IX sk. m. R. Sniečkutės. Muzika puikiai priderinta, o eilėraštis,

Tautybių Sąjūdžio pirmininką Ralph J. Perką.

Pagrindinei amerikiečių kalbai Kudukis perstatė Ohio seimelio narį, kuris atstovauja tirstai lietuvių gyvenamą Clevelando distriktą ir Euclidą, adv. George V. Voinovich, serbų kilmės, kuris susipažinęs su savo tėvų krašto Serbijos panašiu likimu kaip ir Lietuvos, savo kalboje dėstė abiejų tų tautų žmonių tragišką likimą žiaurioje komunistų priepaudoje ir reiškė viltis, kad kada nors sovietiniam tironui žlugus, pavergtos tautos taps laisvos.

Sekant meninei programos daliai, p. Onos Mikulskienės vadovaujamas Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos jaunimo būrelis kanklėmis paskambino kelias lietuviškas melodijas.

Programą apvainikavo energingas Čiurlionio Ansambliis muz. A. Mikulskio parinktomis šiam vakarui populiariomis dainomis: Vyrų choras išpildė "Partizanų dainą" ir "Augo kieme klevelis". Moterų choras — "Gaudžia trimaitai". Paskutinės mišraus ansamblio dainos, buvo: "Lietuvio giesmė", "Kur bėga šešupė" ir "Savanorių maršas". (ksk)

sprendžiant pagal žinomus deklamuotojų gabumus ir praktiką, galėtų būti truputį labiau nugludintas. L. Beethoveno — Aloizai — skambino minėtoji S. Kazėnaitė. Žaismingumas glėžnai tryksta. Kiek didesnė VII ir VIII sk. mokinių grupė sušoko Sukčių. Mokytoja — J. Kavaliūnaitė. Akordeonistas — VIII sk. m. R. Strimaitis. Permažai dar nos kai kuriuose įvaizduose bei paskiruose žingsniuose ar posūkiuose. Gal permažai bandymų turėta? Akordeonistas drąsus ir tikrai ritmiškas. Mokytoja J. Kazėnaitė mokiniai — Br. Kazėnas, G. Puškorius, S. Stempužis ir R. Strimaitis — sugrojo akordeonais, R. Čyvaitei pritariant fortepionu — žirgelius, Gražių dainelių, Malūną, Rudenėlį (J. Kazėno) ir Gyvatarą. Baigimai tiko pakili, linksma nuotaika, net su prašmatniais melodijų šuoliais. Atlikta patyriai ir visai laisvai. R. Čyvaite jau nuolat pirmuola.

Kūrinių eilės tvarka sudaryta numaniai, tartum žinovų planuota. Energingai talkavo tėvų komitetas su darbuoju pirmininku V. Miškiniumi priešakyje.

Programą užbaigė trumpu, bet prasmingu žodžiu mokyklos vedėjas P. Balčiūnas ir pakvietė sugiedoti Lietuvos himną, kurį skambino R. Čyvaite.

Nors ne visi tėvai buvo susirinkę, bet vistiek galingi minėjimo poveikiai kels mokinių dvasią tėvynei laisvinti.

Vladas Braziulis

Clevelandietis Petras Morckinas "Peak'nPeak" kalnuose, A. Garlauskio nuotrauka

SLIDINĖJIMO VARŽYBOS

Clevelando "Žaibo" Slidinėjimo Sekcija skelbia slidinėjimo varžybas. Besiruošiant Pabaltiečių Slidinėjimo Pirmenybėms kovo mėn. Michigan, tai bus gera proga pamiklint slidės mažesnio masto varžybose.

Varžybos atviros visiems lietuviams, latviams ir estams. Bus praveistas vyrų slalomas, moterų slalomas, vyrų didysis slalomas, ir moterų didysis slalomas. Jeigu sąlygos leis, bus praveistas ir nusileidimas (downhill). Amžius varžybose neribotas.

Varžybas numatoma praveisti Vakarų New York "Cockaigne" kalne, kovo mėn. 1 d. Visi latviai, estai ir lietuviai kviečiami dalyvauti. Dėl varžybų informacijos galima skambinti: Algiiui Garlauskui (telef. 486-6987) arba Petrui Morckunui (tel. 692-2390). Apie varžybas bus pranešta smulkiau kitos savaitės bėgyje.

• "Kritusiems už laisvę"

Vlado Ramojaus parašyta knyga apie Lietuvos partizanų, II tomas, jau gauta ir parduvinėjama Dirvoje. Kaina \$4.00.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

KOVO 1 D., 3:00 v. p.p., WHK Auditorijoje Grandinėlės šokių spektaklis.

KOVO 7-8 D. Dail. J. Kelečiaus paroda Naujosios parapijos salėje, Rengia LB I ir II apyl. valdybos.

KOVO 14 D. Kaziuko mugė Naujosios Parapijos salėje.

KOVO 20-22 D. Dail. J. Baltunio paroda Nauj. parapijos salėje, Rengia LB I ir II apyl. valdybos.

BALANDŽIO 4 D. Vysk. M. Valančiaus Lit. Mokyklos tradicinis pavasario balius.

BALANDŽIO 19 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos koncertas.

BALANDŽIO 25-26 D. Ateitininkų šventė.

GEGUŽES 24 d. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigtuvės.

RUGSEJO 12 D. Abiturientų pristatymas - balius. Ruošia LB Ohio apyg. jaunimo sekcija.

RUGSEJO 26 D. Dirvos vakaras.

Cincy ir Ron Kauffmanai, brolis ir sesuo, šiais metais debiutuoja Shipstads and Johnson Ice Follies programoje, kuri bus išpildoma Clevelando Arenoje nuo vasario 25 iki kovo 8 d. Kauffmanai pasakutiniai metais atstovavo JAV olimpinuose žaidimuose. Be jų programoje dalyvauja ir garsoji Peggy Fleming, laimėjusi aukso medalį už dailųjį čiuožimą 1968 m. žiemos olimpiadoje Prancūzijoje. Yra ir komikų bei puikių sceninių pastatymų, dalyvaujant užsienio artistams. Bilietai nuo \$5,00 iki 3,00 gaunami Arenos kasoje ir Richman's krautuvėje mieste, 736 Euclid Ave.

Springthings

1970
27th ANNUAL CLEVELAND
HOME and FLOWER SHOW

PUBLIC AUDITORIUM
DAILY AND SUNDAYS — 11:00 A.M.
Visitors admitted daily 'til 9 P.M. to enjoy the entire show.
Sundays 'til 7 P.M.

Box Office Admission will be \$2.00

GOOD ANYTIME ADVANCE SALE TICKETS \$1.25
ADVANCE TICKET SALE ENDS TUESDAY — FEBRUARY 24th
BUY NOW! at

- FLOWER SHOPS
- SEARS • RICHMANS
- BURROWS

Vasario Šešioliktosios proga prie Nauj. parapijos bažnyčios vasario 15 sningant buvo iškelta Lietuvos vėliava. Prie vėliavos pakėlimo stovi savanoriai - kūrėjai Kašuba, Šenbergas, Urbšaitis ir Eidukaitis, J. Carlos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Pašto įstaiga ateinančių pirmadienį vasario 22 d. bus uždaryta dėl Washingtono dienos. Laiškai iš pašto dėžučių bus išimami šventadienio tvarka.

• Registracija į lietuvių mergaičių bendrąjį Putnam, Conn. jau pradėta. Priimamos gero elgesio mergaitės, vidurinės mokyklos kursui (high school).

Registruojantis reikalinga: Elgesio liudijimas iš lankytos mokyklos vadovybės, paskutinių mokslo metų pažymiai, sveikatos liudijimas.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: Sesuo M. Palmira, registratorė, Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260. Tel. (203) 928-5828.

• Robertas Balzekas, Irenos ir Stasio sūnus, St. Johns karinės akademijos kadetas, apdovanotas sidabro žvaigžde už akademinį pasiekimą. Jis yra pirmas mokinytis savo klasėje.

• Lietuvių fondo narių suvažiavimas įvyksta vasario 28 d., 10 v. r. Sharkos svetainėje 7840 So. Western Ave. LF, neliesdamas savo pagrindinių lėšų, mūsų kultūros reikalams paskyrė jau 100,000 dol.

DETROIT

DALYVAUKIME LF PIETUOSE-KONCERTE

SoL, Roma Mastienė

LF Detroito Apylinkės Komitetas ryžosi suregzti ryšius su visuomene ir padėti vėjų. Tam tikslui ruošiami LF narių pagerbimo PIETŪS-KONCERTAS, vasario 22 d. (sekmadienį), 12:30 val. LIETUVIŲ NAMUOSE, 3009 TILLMAN STREET.

Koncerto programą išpildys solistė Roma Mastienė, akompanuojant muz. Alvydui Vasaičiui.

Pietuose dalyvaus ir tars žodį dr. Gediminas Balukas, Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas, iš Chicago ir inž. Vyt. Kutkus, iš Detroito.

Maloniai prašome kiekvieną LF Bičiulį, nutarus pietuose-koncerte dalyvauti, būtinai užsiregistruoti pas bet kurį LF k-to narį, arba pas Vladą Mingelą, tel. 268-2941 arba tiesiog pas Juožą Racevičių, tel. WE 5-8362.

LOS ANGELES

PAGERBĖ DIRVOS NOVELĖS LAUREATA

A.L.T. S-gos Los Angeles skyriaus valdyba, savo posėdyje, nutarė Dirvos novelės konkurso laimėtoją Jurgį Gliudą, gyv. Los Angeles, Calif., pasveikinti, pasiūsdama jam šitokio turinio laišką:

Didžiai Gerbiamas mūsų Kultūrininke,

A.L.T. Sąjungos Los Angeles Skyriaus Valdyba labai nudžiugo patyrusi Tamstos laimėjimą 1969 metų "Dirvos" novelės varžytinėse. Šiuo kūriniu Tamsta neginčijamai išvareti dar vieną vėšlį užuoga lietuvių literatūros bare ir tuo būdu įneši į mūsų kultūros lobyną pasigerėtiną kraitį.

Tamstos literatūriniai laimėjimai nebe pagrindo mums visus ne tik džiugina, bet kartu ir stiprina mūsų dvasinės jėgos kovoję prieš tautos engėjus.

Tad šia garbinga proga mes nuoširdžiai Tamstą sveikiname ir kartu didžiulį matydami Tamstą neuilstamai kūriant ir taip ryžtingai kopiant, gal ir siaurais, gal ir ne dievai žino kuo klotais, bet savais, — lietuviškais laiptais į Lietuvą, o kartu ir visos žmonijos, literatūros aukštybes.

Gilia pagarba
Skyriaus Valdyba
Juozas Jurkūnas
Antanas Mažeika
Bronius Duda

PRALEISTA KOMITETO PIRMININKO PAVARDĖ

Aprašant Los Angeles kredito kooperatyvo veiklą (Dirva Nr. 8) ir vardinant kooperatyvo vadovybę, iškritus vienai eilutei buvo praleista pavardė kreditų komiteto pirmininko Alfonso Valavičiaus, kuris šiose pareigose yra nuo pat kooperatyvo įsisteigimo, tai yra daugiau negu septynerius metus.

Dėl šios klaidos p. Valavičius ir korespondenciją rašiusio p. M. atsiprašome.

REIKALAUKITE PAS KNYGŲ PLATINTOJUS ARBA DIRVOJE

REZISTENCIJA

R. SPALIS

Kaina 6 doleriai.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Gerovės Komitetas

Rinkime į SLA vadovybę žmones, kurie turi narių tarpe pasitikėjimą

Šia proga patariame rinkti į SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE PILDOMĄJĄ TARYBĄ patyrusius veikėjus. Esame įsitikinę, kad patys patikimiausieji ir rimčiausieji kandidatai į mūsų broliškos organizacijos vadovybę yra:

P. P. Dargis — prezidentas
A. Chaplikas — viceprezidentas
A. Budreckis — sekretorius
A. Mikuzis — išdininkė
S. Bredes — išdo globėjas
Josephine Miller — išdo globėja
Dr. S. Biežis — daktaras kvotėjas.

Iš virš minėtų kandidatų du yra nauji. Į Sekretoriaus Urėdą Algirdas Budreckis ir į viceprezidentus Aleksandras Chaplikas. Nors trumpai pažvelkime mūsų rekomenduojamus asmenis ir jų veiklą.

Prezidentas:

Povilas P. Dargis gimęs Lietuvoje. Studijavo teisę Europos ir Amerikos universitetuose. Jis eina atsakomąsias pareigas Pittsburgho Apygardos Teisme. P. P. Dargis jau eilę metų AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOJE atstovauja Susivienijimą. Povilas P. Dargis SLA nariu yra nuo pat savo atvykimo iš Lietuvos. Jis čia Pittsburghe įkūrė SLA 353 kuopą ir šiuo metu yra SLA Pildomojo Taryboje ir garbingai eina SLA Prezidento pareigas.

Viceprezidentas:

Aleksandras Chaplikas iš profesijos yra inžinierius. Jis yra plačiai žinomas visuomenininkas. Buvęs ALT Bostono skyriaus ir Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos pirmininkas. Per eilę metų jis buvo SLA Kontrolės Komisijoje, o dabar yra SLA Skundų ir Apeliacijų Komisijos pirmininku, ir sykiu SLA 2-roj Apskirtyje einas pirmininko pareigas.

Sekretorius:

Algirdas Budreckis yra gimęs Amerikoje. Studijavęs visuomeninius mokslus, teisę, politiką ir istoriją Fordhamo ir Rutgers universitetuose, 1965 m. gavo mokslo daktarą. A. Budreckis du metus dėstė universitete, porą metų dirbo Newark Star Ledger dienraščio redakcijoje ir pastaruoju metu buvo Pavergtų Tautų Seimo spaudos ir informacijos vedėju. Jis yra šakotą vagą išvaręs lietuvių kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje. Nuo 1962 jis yra SLA jaunuolių komisijos narys, nuo 1966 tos komisijos pirmininku. Jis yra dirbęs SLA seimų sekretoriatuose. Dabar A. Budreckis eina pareigas Pildomojo Taryboje, kaip

domojoje Taryboje, kaip SLA Centro sekretorius.

Išdininkė:

Euphrosine Mikuzis baigė University of Chicago, gaudama mokytojos diplomą. Ji taip pat baigė ir investavimo kursą. Ji yra Corn Products Co. Trade-mark Dept. vedėja. Ji pirmininkavo ALT skyriui Chicagoje, o dabar yra ALTO direktorė. Ji buvo SLA IŽDO GLOBĖJA, o dabar eina išdininkės pareigas Pildomojoje Taryboje.

Išdo globėjas:

Steponas Bredes yra baigęs teisių mokslus ir nuo 1926 užsiima advokatūra New Yorko valstijoje. Jis yra SLA 38-tos kuopos ir SLA 5-tos Apskirties pirmininku. Šiuo metu SLA Pildomojoje Taryboje jis eina išdo globėjo pareigas. Adv. S. Bredes per daugelį metų yra BALFO direktoriato.

Išdo globėja:

Josephine Miller yra baigusi Business School komercinius kursus ir Eggert Music Conservatory. Ji yra kvalifikuota pianistė. Jinai yra American Travel Service įstaigos Chicagoje vedėja. Josephine Miller yra SLA 336 kuopos išdininkė ir sekretorė. Šiuo metu J. Milleriūtė yra SLA Pildomojoje Taryboje ir eina išdo globėjos pareigas.

Daktaras kvotėjas:

Dr. Steponas Biežis yra SLA 322 kuopos pirmininkas ir Chicago apygardos ilgametis veikėjas. Per eilę metų jis buvo Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugijos centro pirmininku. Jis daug sielos yra idėjęs dirbdamas lietuvių skautams paremti. Dr. S. Biežis savo darbais yra įrašęs savo vardą Amerikos Lietuvių istorijoje. Šiuo metu dr. S. Biežis yra SLA Pildomojoje Taryboje eidamas daktaro kvotėjo pareigas.

Visi gerai žinome, kad čia išvardinti SLA pareigūnai yra įtakingi visuomenės veikėjai. Ne be reikalo jie turi mūsų Susivienijimo narių pasitikėjimą. Nominacijose dalyvavo tie broliai, kuriems rūpi SLA gerovė ir klestėjimas. Bene visi mūsų veikėjai sukruto ir įteikė savo kuopai nominacijų balotus. Ogi iš visų, kurie atliko nominacijas 1969 metais gruodžio mėnesyje, 96% balsavo už viršminėtus kandidatus. Duomenys jau paskelbti ir šis nepaprastai aukštas nušimtis autentiškai liudija mūsų kandidatų pasitikėjimą nariuose. Tai reiškia, kad Prezidento Povo P. Dargio vadovaujama Pildomoji Taryba turi geriausią užgyrimą-atestatą — narių valią.

Iš teisinio ir finansinio taško žiūrint, apie dabartinę SLA vadovybę rimčiau-

siai pasisako valstybių apdraudos departamentai. Apdraudos departamentų revizoriai patikrina su nepaprastu kruopštumu Susivienijimo visas išdo, knygas, piniginę atskaitomybę, apdraudų išmokėjimus, visas pajamas bei išlaidas. Jie pripažino, kad visi SLA Centro piniginiai reikalai atliekami tvarkingai ir sąžiningai. Tai yra objektyviausia priežastis, kodėl reikia iš naujo perrinkti mūsų siūlomus kandidatus. Perrinkdami mūsų kandidatus į SLA vadovybę, užtikrinsime tolimesnį tvarkingą ir saugų Susivienijimo pinigų augimą bei fondų stiprėjimą. Naujo dešimtmečio rūpesčius ir reikalavimus tegali nugalėti patyrę SLA darbuotojai, kurie turi mūsų pilną pasitikėjimą.

Todėl mes kviečiame visus, kuriems rūpi mūsų patriotinės organizacijos ateitis, prisidėti prie mūsų ir išrinkti dabartinės SLA Pildomosios Tarybos narius, kurių pavardės nurodytos šiame lakšte.

1970 m. kovo mėnesį visi dalyvaukime savo kuopų susirinkimuose. Visi pažymėkite balsavimo balote ties mūsų nurodytų kandidatų pavardėmis ženklukus, tuo pademonstruosite visiems, jog savo balsus esate atidavę patikimiausiems kandidatams į SLA Pildomąją Tarybą.

Pasirašo:

SLA GEROVĖS KOMITETAS:

A. Miliauskas, M. Vaidyla, Verna Olienė, J. Lekys, K. P. Deveikis, Milda Anest, P. B. Balčikonis, H. Cišauskienė, Vl. Braziulis, J. Andrilionytė, A. S. Trečiokas, M. Zdankienė, J. M. Tumavičienė, M. Gudelis, M. Klimas, Ant. Diržys, V. Kamarauskas, B. Spudienė, S. Michelsonas, M. Stanislovaitienė, K. J. Mačiukas, P. Žilinskas, Ona Biežienė, J. Krasinskas, G. Žilinskas.
SLA Gerovės Komitetas, 91-13 102 St. Richmond Hill, N. Y.

BOSTON

SVEIKINANTIS REIŠKINYS

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Bostono skyriaus iškilmingas Vasario 16 minėjimo susirinkimas, įvykęs š. m. vasario 14 d. inž. J. Vasio rezidencijoje įrodė, kad skyrius auga ir jaunėja. Iš 30 dalyvių trečdalis sudarė jaunimas baigęs mokslus Amerikoje. Jų tarpe vienintelė moteris chem. Dalia Ivaškienė.

Skyriaus Valdybą sudaro, du iš trijų, jauni žmonės.

Vakaro pagrindinis kalbėtojas dr. J. Girnius, savo temoje "Generacijų tautinė įtampa", labai įdomiai pavaizdavo problemas su kuriomis susiduria mūsų jaunimas. Lituanistinis auklėjimas baigiasi su šeštadienio mokykla, t. y. maždaug 15-16 m. amžiaus. Tolimesnis auklėjimas nėra organizuotas. Žmogui sunku būti laisvu ir išmintingu. Jaunimas išėjęs į laisvę nevisada sugeba pasinaudoti, lituanis-

tiniu atžvilgiu pozityvia kryptimi. Dėl to atsiranda spraga ir daugelis jų atitrūksta nuo lietuviškos kultūros židinių, o vėliau nesugeba įsijungti. Būtina jaunimui organizuoti įdomius lituanistikos seminarus, — dėstė dr. J. Girnius.

Tema buvo aktuali ir įdomiai pateikta.

Meninės dalies pusę taip pat atliko jaunimas. Pianistas Saulius Cibas, 14 m. amž., nuotaikingai paskambino F. Lit'o ir Paganini kūrinius, inž. K. Barūnas paskaitė jauno skyr. nario inž. Algio Lapsio poeziją — Senojo akys, Matymai ir Birželis — kūrinių autorius dabar karo tarnyboje. Inž. Z. Gavelis paskaitė jo paties suredaguotą Brazdžio ir Santvaro kūrinių Vasario 16 poezijos pyne. Susirinkimui pirmininkaujantis inž. Brutenis Veitas perskaitė Garbės Nario prof. Ig. Končiaus sveikinimą.

Atsistojimu buvo pagerbtas senesni miręs buvęs skyriaus narys inž. Feliksas Giedrys.

Po Tautos himno pirmininkas įteikė namų šeiminei p. Vasienei tradicinę atminimo dovanėlę. Maloni šeiminkė pakvietė svečius vaišėms, kurių metu buvo renkamos aukos. Dar negalutiniais daviniais bendroji aukų suma pasiekė \$1520...

Skyriuje šiuo metu yra 55 nariai, iš kurių 26 jaunos kartos, baigę mokslus Amerikoje. Be inžinierių ir architektų yra keli fizikai, matematikai ir chemikai. Sekantis susirinkimas numatomas š. m. balandžio 3 d. (d)

AUKOS DIRVAI

G. Biskis, Clarendon Hills 4,00
M. Selvončikas, Boston 7,00
K. Kraučinskas, Chicago 2,00
V. Graužinis, Chicago 2,00
B. Povilavičius, Dorchester 2,00
S. Nutautas, Sudas 2,00
E. Čapas, Richmond Hills 5,00
M. Gegevičius, Chicago 1,00
J. Baublys, Detroit 3,00
J. Kaškelis, Toronto 7,00
V. Stankauskas, Cleveland 2,00
Boreišis-Rumiant, Lakewood 3,00
L. Jakutyte, Dorchester .. 5,00
S. Kėsgaila, Montreal 2,00
J. Salasevičius, Cleveland 5,00
K. Matutis, Chicago 5,00
V. Augustinas, Richmond Hill 7,00
J. Dundulis, E. Chicago 2,00
P. Alekna, Santa Monica ... 2,00
V. Senuta, Brockton 1,00
J. Činkus, Chicago 2,00
N. Matijošaitis, L.A. 10,00
V. Šukys, Toledo 2,00
A. Malakauskas, Waterbury 2,00
J. Montvila, Chicago 2,00
S. Paulius, Chicago 7,00
V. Šeštoka, Los Angeles .. 2,00
A. Daugridas, Willowick 2,00
A. Šumakaris, Cleveland ... 3,00
I. Vasyliūnas, Somerville 10,00
K. Pautienis, Chicago 5,00
A. Matioška, Dorchester ... 4,00
A. Davidsonis, Philadelphia 2,00
R. Garbenis, Chicago 2,00
Lith. American Conservative Club Clevelande 1,00
E. Juodėnas, Cleveland 2,00
A. Griauzdė, Boston 5,00
P. Druseikis, Rochester ... 2,00
P. Mačiulaitis, Union 2,00
V. Bložė, Strongsville 7,00
Č. Šadeika, Farmington 7,00

Skaityk ir platink DIRVĄ

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiektis su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE CLEVELAND, OHIO 44114 TELEF. 621-6036

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143 Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

A. A.

STASEI ŠUKAITIENEI

mirus, jos vyrą ANTANĄ ŠUKAITĮ ir brolių JONĄ VAITKŲ giliai užjaučiu

J. Stanaitis